

AMATŐR

MŰVÉSZI
FÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT

h. mel.

MELLÉKLETE
A BUDAPESTI
PHOTOCLUB
HIVATALOS
KÖZLÖNYE

SZERKESZTI
KOHILMAN
ARTÚR DR

SZERKESZTŐSÉG • KIADÓHIVATAL
KIRÁLY UTCA • HONVÉD UTCA

89.

70.

MEGJELENIK MINDENHÓ 7ÉN ÉS 15ÉN
FLŐFIZETÉSIÁRA EGÉSZÉVRE =

14 KORONA.

EGYES SZÁMÁRA
60 FILÉR.

Bronz-érem
az 1902. évi gráci német-
= közl fényk. kiállításon. =

Arany-érem
az 1908. évi szentpétervári
nemzetközi fényk. kiállításon.

Arany-érem
az 1908. évi mainzi német-
= közl fényk. kiállításon. =

Photochemische Fabrik „Helios”

Dr. G. KREBS OFFENBACH a. M.

ANTWERPEN. □ BARCELONA. □ PARIS. □ LONDON. □ NEW-YORK

Uj! Helios pillanat-tok Uj!

Német birod. törvényes
védjegy sz. 179947.

Felette célszerű és kényelmes különösen
amatőrök részére.

Mindig biztos siker! Azonnal elég!

**EXCELSIOR és GEKA
VILLÁMFÉNY-POR.**

≡ Füstmentes időfény-töltény. ≡

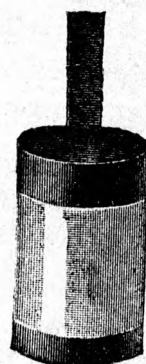
Német birodalmi szabadalom sz. 133690. □ Német birod. törv. védjegy sz. 159122.
Osztrák szabadalom sz. 11648.

Csaknem minden kulturállamban is szabadalmazva.

2-120 pillanatnyi égési időtartamig a legkülönbözőbb méreteken.

Felülmulhatatlan fényhatás

interiőr, mikrofénykép, kinematograf és tudományos felvételekhez,
valamint brom-ezüst nagyításokhoz nélkülözhetetlen.

Helios villámgyömb.

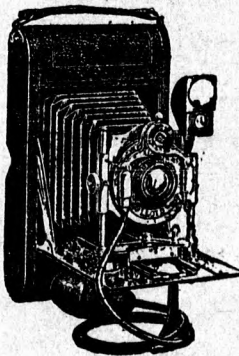
Német birodalmi védjegy sz. 191194.

Geka villámgyömb szabadalmazott Geka-
villámgyömb előállítva.

Állandóan használatra kész!
Balsiker kizárva!
Legnagyobb fényerő!
Teljesen veszélytelen!
Automatikus meggyulladás!

Tessék a „Das Wichtigste in der modernen Blitzlichtphotographie” című díjmentes ismertetést kérni.

**Fabrik photographischer
Apparate auf
Actien**

vorm.: R. Hüttig & Sohn
DRESDEN

Fióközlét:
WIEN, IX/1., Berggasse 4.

Legnagyobb
fényképezési készülékgyár.

- A mi „GNOM” kamaránk. ≡≡≡
- A mi „MERCUR” és „MONOPOL” kézi-
gépünk. ≡≡≡
- A mi „JUWEL” klappkamaránk. ≡≡≡
- A mi redőnyzárú „REKORD” klapp-
kamaránk. ≡≡≡
- A mi „LLOYD” filmkamaránk min-
den fényképezési szaküzletben
vásárolható. ≡≡≡

Kimerítő ismertetést, valamint árjegyzéket
kivánatra ingyen s bérmentve küldünk.

**KRISTÁLY
ÁSVÁNYVIZ**

Természetes hydrocarbonátos ásvány-
vizforrás, mely szénsavval telítettik. Az
emésztést elősegítő pompás asztali ital.
Vidékre és külföldre fuvardíjmentes
szállítás.

Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kútvállalattól, Budán.
St. Louis 1904.: GRAND PRIX.

Bronz-érem
az 1902. évi gráci nemzet-
közi fényk. kiállításon. =

Arany-érem
az 1908. évi szeptérvári
nemzetközi fényk. kiállításon.

Arany-érem
az 1908. évi mainzi nemzet-
közi fényk. kiállításon. =

Photochemische Fabrik „Helios”

Dr. G. KREBS OFFENBACH a. M.

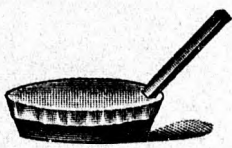
ANTWERPEN. □ BARCELONA. □ PARIS. □ LONDON. □ NEW-YORK

Uj! Helios pillanat-tok Uj!

Német birod. törvényes
védjegy sz. 179947.

Felette célszerű és kényelmes különösen
amatőrök részére.

Mindig biztos siker! Azonnal elég!

**EXCELSIOR és GEKA
VILLÁMFÉNY-POR.**

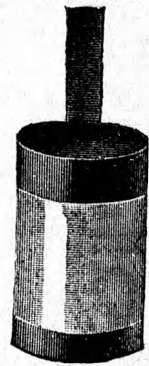
≡ Füstmentes időfény-töltény. ≡

Német birodalmi szabadalom sz. 133690. □ Német birod. törv. védjegy sz. 159122.
Osztrák szabadalom sz. 11648.

Csaknem minden kulturállamban is szabadalmazva.
2—120 pillanatnyi égési időtartamig a legkülönbözőbb méreteken.

Felülmulhatatlan fényhatás

interiőr, mikrofénykép, kinematograf és tudományos felvételekhez,
valamint brom-ezüst nagyításokhoz nélkülözhetetlen.

Helios villámgyömb.

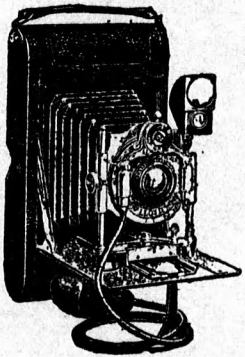
Német birodalmi védjegy sz. 191194.

Geka villámgyömb szabadalmazott Geka-
villámporral előállítva.

Állandóan használatra kész!
Balsiker kizárva!
Legnagyobb fényerő!
Teljesen veszélytelen!
Automatikus meggyulás!

Tessék a „Das Wichtigste in der modernen Blitzlichtphotographie“ című díjmentes ismertetést kérni.

Fabrik photographischer Apparate auf ≡ Actien ≡

vorm.: R. Hüttig & Sohn

≡ DRESDEN ≡

Fióközlet:

WIEN, IX/1., Berggasse 4.

Legnagyobb
fényképezési készülékgyár.

- A mi „GNOM” kamaráink. ≡≡≡
- A mi „MERCUR” és „MONOPOL” kézi-
gépünk. ≡≡≡
- A mi „JUWEL” klappkamaránk. ≡≡≡
- A mi redőnyzárú „REKORD” klapp-
kamaránk. ≡≡≡
- A mi „LLOYD” filmkamaránk min-
den fényképezési szaküzletben
vásárolható. ≡≡≡

Kimerítő ismertetést, valamint árjegyzéket
kívánatra ingyen s bérmentve küldünk.

Természetes hydrocarbonátos ásvány-
vízforrás, mely szénsavval telítettik. Az
emésztést elősegítő pompás asztali ital.
Vidékre és külföldre fuvardíjmentes
szállítás.

Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kútvállalattól, Budán.
St. Louis 1904.: GRAND PRIX.

fotózní

ide fotózní

222

888

KODAK

FÉNYKÉPEZÉS
SÖTÉTKAMRA

≡ NÉLKÜL ≡

Egyedüli modern amateur fényképezés.
☼☼ Előismeretek szükségtelenek. ☼☼
Nappali töltés. ☼☼ Nappali előhívás.

*** KODAKOK 6'50 koronától felfelé ***
Nappali előidéző készülékek 13 k.-tól felfelé

PREMO FILM PACKOK

Bármily szerkezetű üveglemez-kamarák
nappali világosság melletti megtöltéshez.
Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KODAK L^{TD} WIEN

I., GRABEN 29.

Bronz-érem
az 1902. évi gráci nemzet-
közi fényk. kiállításon. =

Arany-érem
az 1903. évi szeptérvári
nemzetközi fényk. kiállításon.

Arany-érem
az 1903. évi mainzi nemzet-
közi fényk. kiállításon. =

Photochemische Fabrik „Helios”

Dr. G. KREBS OFFENBACH a. M.

ANTWERPEN. □ BARCELONA. □ PARIS. □ LONDON. □ NEW-YORK

Uj! Helios pillanat-tok Uj!

Német birod. törvényes
védjegy sz. 179947.

Felette célszerű és kényelmes különösen
amatőrök részére.

Mindig biztos siker! Azonnal elég!

**EXCELSIOR és GEKA
VILLÁMFÉNY-POR.**

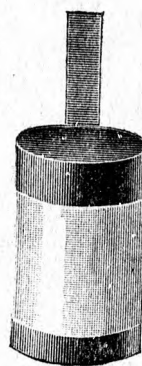
≡ Füstmentes időfény-töltény. ≡

Német birodalmi szabadalom sz. 133690. □ Német birod. törv. védjegy sz. 159122.
Osztrák szabadalom sz. 11648.

Csaknem minden kulturállamban is szabadalmazva.
2-120 pillanatnyi égési időtartamig a legkülönbözőbb méreteken.

Felülmulhatatlan fényhatás

interiőr, mikrofénykép, kinematograf és tudományos felvételekhez,
valamint brom-ezüst nagyításokhoz nélkülözhetetlen.

Helios villámgömb.

Német birodalmi védjegy sz. 191194.

Geka villámgömb szabadalmazott Geka-
villámporral előállítva.

Állandóan használatra kész!
Balsiker kizárva!
Legnagyobb fényerő!
Teljesen veszélytelen!
Automatikus meggyulás!

Tessék a „Das Wichtigste in der modernen Blitzlichtphotographie” című díjmentes ismertetést kérni.

Fabrik photographischer Apparate auf

≡ **Action** ≡

vorm.: R. Hüttig & Sohn

≡ **DRESDEN** ≡

Fióktüzet:

WIEN, IX./I., Berggasse 4.

Legnagyobb
fényképezési készülékgyár.

A mi „GNOM” kamaráink. ≡≡≡

A mi „MERCUR” és „MONOPOL” kézi-
gépünk. ≡≡≡

A mi „JUWEL” klappkamaránk. ≡≡≡

A mi redőnyzárú „REKORD” klapp-
kamaránk. ≡≡≡

A mi „LLOYD” filmkamaránk min-
den fényképezési szaküzletben
vásárolható. ≡≡≡

Kimerítő ismertetést, valamint árjegyzéket
kívánatra ingyen s bérmentve küldünk.

WANAUS JÓZSEF

fényképező készülékek és saját készítményű
szükségleti cikkek raktára

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-U. 19.

Dús raktár szalon, utazó, Kodak
♣♣ és egyéb kézi kamarákban ♣♣
Francia stereoskop készülékek,
Lloyd kamarák ♣ Krügener
kamarák ♣ A leghíresebb gyárt-
mányú objectivek. Celloidin, aristo,
bromezüst-papírok. Kiváló jó minő-
ségű lemezek. Mindig friss vegyi-
♣♣ szerek állandóan raktáron ♣♣

Mindennemű fényképezési munkákat elvál-
lalok □ Sötétkamarám a t. amatőr fényképező
uraknak és hölgyeknek rendelkezésére áll

TELEFON 867.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

fotózni

ide fotózni

222

888

KODAK

FÉNYKÉPEZÉS
SÖTÉTKAMRA

≡ NÉLKÜL ≡

Egyedüli modern amateur fényképezés.
☼☼ Előismeretek szükségtelenek. ☼☼
Nappali töltés. ☼☼ Nappali előhívás.

*** KODAKOK 6.50 koronától felfelé ***
Nappali előidéző készülékek 13 k.-tól felfelé

PREMO FILM PACKOK

Bármily szerkezetű üveglemez-kamarák
nappali világosság melletti megtöltéshez.
Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KODAK L^{TD} WIEN

I., GRABEN 29.

TARTALOM :

Három díj a három legjobb képnek! («Az Amatőr» versenye.)
 — Junga Sebő százados: A teleobjektív és használata. — Gara Rezső dr.: Kezdőknek. — Frecskay István: A vasoxalat előhívó.
 — Kohlman Artúr dr.: Képeinkhez. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Külföldi krónika. — Adás—Vétel—Csere. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

KÉPEINK :

A címlapot festette: Gádl István. — A belső fejléczet rajzolta: Bánffy Miklós gróf. — Műmellékletünk: Esterházy Mihály gróf: Háborgó tenger. — Horváth Dezső: Tóparton. — Gámán Dezső: A megrögzött pálinkás. — Zvorinyi Lajos: Buzahordás. — Nagy Gyula: Elhagyott csónak. — Zvorinyi Lajos: Falu vége. — Forgách Károly gróf: Arabs nő. — Novomeszky Imre: Téli álom. — Schmidtó János: Útrakészen. — Romeiser Ferencz: Háborgó Adria. — Petrik Albert: Holdas éjjelen. — Petrik Albert: Közelgő zivatar. — Klopstock Károly: Tanulmányfő.

Három díj a három legjobb képnek!

«Az Amatőr» versenye.

Az az élénk érdeklődés és meleg rokonszenv, melylyel amatőrtársaink lapunkat számról-száma fokozódó mértékben kísérik, egyebek közt abban is nyilvánul, hogy szebbnél-szebb fotografiák tömeges beküldésével tisztelnek meg bennünket.

Fogadják, tisztelt bajtársak, szives támogatásukért e helyén is meleg köszönetünket.

A sok száz képből, melynek legtöbbször a művésziességnek minden kellékével ékeskedett, — kiválasztani a legjavát, bizony nehéz feladat volt.

Most, hogy a leközölt képek száma elérte a közel másfélszázat, amatőrtársainkra még nehezebb munkát bízunk, melyre, — előre tudjuk — szivesen fognak vállalkozni.

Azt szeretnők ugyanis megtudni, hogy a sok szép kép között melyiket találják tisztelt olvasóink minden tekintetben a legszebbnek?

Sziveskedjenek tehát rövid, szakszerű bírálat kíséretében azt a képet megnevezni, mely — nézetük szerint, — az 1904. évi október 1-től 1905. évi február 1-ig megjelent számokban közölt képek közt a legjobb, a legszebb.

Ezt a bírálatot, melynek beküldési határideje 1905 február 20-ika, esetleg közzé is fogjuk tenni.

A beérkezett bírálatokat a határidő leteltével össze fogjuk hasonlítani és azt a három képet, melyre a legtöbb kedvező bírálat érkezett be, három díjjal (oklevéllel) fogjuk jutalmazni.

Igen kérjük tisztelt amatőrtársainkat, hogy bírálataikat minél számosabban küldjék be nekünk.

Ha kollégáink részvétele ebben a képkritikában elég élénk lesz, időről-időre meg fogjuk azt ismételni.

Együttal már most óhajtjuk bejelenteni olvasóinknak, hogy úgy a lapunkban eddig már kiadott, mint ezentul kiadandó, valamint az annak idején e célból hozzánk beküldött és még ezután beküldendő képekből nyilvános kiállítást szándékozunk a tavasz végével, vagy a nyár elején rendezni, melyen a három díjnyertes kép eredetijét s a nyert okleveleket is ki fogjuk állítani.

A kiállítási határnapról, tartamáról, feltételeiről és zsürijéről annak idején külön és kimerítően tájékoztatjuk majd olvasóinkat.

„Az Amatőr”
 szerkesztősége.

A teleobjektív és használata.

Irta: Junga Sebő százados.

Sajátságos dolog, hogy a legtöbb fényképezőtől arra a kérdésre: mi módon veszi hasznát tubusának, többnyire azt a stereotyp választ adja, hogy «hát nagy távolságokra fekvő tárgyak felvételére». Ha teheti, nyomban mutat is — az ő nézete szerint — remekül sikerült képet vagy negatívot, mely majdnem mindég egy templomtoronynak teteje s büszkén figyelmeztet arra, hogy a szélkakas farktollait meglehet rajta szám-

Az ilyen fényképező azután azt hiszi, hogy ilyen és hasontárgyú «remekművekkel» alaposan kihasználta a drága tubust, mivel amúgy is csak ritkán kínálkozik erre való «alkalmas» tárgy felvétel és idővel ő is meggyőződött arról, hogy a tornyok tronkusai sem nyújtanak elég váltakozást, hát egyszerűen fogja a tubust s azt mint holmi nagyon is felesleges luxustárgyat, egyik fiókjának mélyébe, bizonytalan időre pihenni teszi.

Ergo, ha amatőrünk csinált — mondjunk sokat! — 8—10 jó (t. i. kopirozható) felvételt, természetesen miután 8—10 *doboz* lemezt agyon

Tóparton.

Horváth Dezső.

látni, sőt még a faszindelyek szegezése is látszik! De még tovább megy: mutat egy kifogástalan negatívot, melynek egész területén ott diszeleg a — távirópózna felső vége, a rajta lévő 34 darab porcelláncsészével, végül pedig — bámulj óh halandó — még a drót-csomók is tisztán láthatók. Nagy büszkén mondja: «ez legnagyobb sikerem, képzelje, kerek 1 klm. távolságból készült a felvétel!»

Ha nem volnék ezen fenomenális eredménytől meghatva, bizonyára megaprehendálna «értelmetlenségem» miatt!

dolgozott, akkorra biztosra vehetjük, hogy a tubus már a fiókba vándorolt.

Vannak azután amatőrök, akik látva hasonló eredményeket, szerintük «okulva másnak kárán», kezüket dörzsölgetve, dicsérik jobbik eszüket, gondolva, hogy nekik ugyan kínálhatnák ezt a haszontalan portékát, ők bizony nem mennek lépre! Amatőrök, akiknek nincsen még teleobjectívük, de ilyet beszerezni óhajtanak, mielőtt a megrendelést eszközölnék, tájékozásul elővesznek valamely erre vonatkozó szakmunkát, vagy hozatnak egy használati utasítást. Ebben aztán olvassák, hogy

mi minden alapfeltétel kell egy távfelvétel sikeréhez Ugyanis kristálytisza légkör, lehetőleg őszi esős nap után, lehetőleg $16-18^{\circ}$ R. hőmérséklet, délelőtti 8—11 óra között, mert később többnyire légrezgés áll be. Természetesen tökéletes szélcsend is kell, mert a szél nemcsak a gépet, de a levegőt is vibráltatja; továbbá igen szilárd állvány, orthochromatikus lemezek, a megvilágításnak — magától értetődőleg — oldalt hátulról 45° -ot megközelítve kell történnie, teljesen simán működő pneumatikus pillanatzárral és a jó Isten tudja még mi minden «elkerülhetetlen körülmény» mellett. Mindez a focus combinatiók és megvilágítási (expositio) gyújtávolságok, nagyítások, algebrai tételek és formulákkal fűszerezve, oly respectust keltenek a szegény amatőrben, hogy a legtöbb esetben azt mondja magában: «dehogyan is fogok bele ebbe az ördögös mesteriségbe.»

De nézzük a teleobjektivet más világításban, t. i. egyszerűsített, praktikus szempontból.

Tegyük fel, hogy egyáltalában nem tudjuk, mi a teleobjektív, mert csak ezen álláspontra helyezkedve, emancipálhatjuk magunkat teljesen a különböző reánk oldalról ható ártalmas befolyások bénító hatása alól.

Ha bármily szerkezetű géppel foglalkozni akarunk, első feltétel az, hogy annak alkatrészeivel, működésével és munkateljesítő képességével teljesen megbarátkozzunk, azokkal tisztában legyünk; különben ebbeli mulasztás mindig a munka, siker és eredmény rovására esik.

Ezen ismeretek megszerzésénél két esetet különböztessünk meg a szerint, vajjon tudományos vagy csak alkalmazó, illetve gyakorlatias szempontból szándékozunk valamely géppel foglalkozni. A tudományos fejtegetéseket és elveket

megtaláljuk *szakmunkákban*; jelen esetben foglalkozzunk gyakorlatias szempontból a kérdéssel.

Tegyük tehát fel a kérdést: *mi is a teleobjektív?*

A teleobjektív nem más, mint egy fokozott fényerejű astronomikus távcső; egy két elemből álló lencse-összetétel, melynek segítségével különböző gyújtávolságú egységes — teljes kombinációt nyerünk.

Az egyik elem a pozitív, ez lehet bármely — legalább $F:9$ fényerős — kettős lencse; a másik elem a negatív, ez egy egyszerű szórólencse, mely a tubusnak a lemez felé néző végébe van erősítve.

Tehát ha valakinek egy jó kettős lencséje van, p. o. Voigtländer-féle Col-linearja, Zeiss-féle kettős anasztigmatja stb. nem kell mást, mint a negatív elemet, valamint a szükséges tubust beszereznie.

Azt tudjuk, hogy mentől nagyobb valamely lencse gyújtávolsága, annál nagyobb méretben adja vissza egy és ugyanazon tárgynak képét a lemezen. Egy 100 centiméter gyújtávú lencse már teleobjektív számba vehető, annál inkább egy 200 cm. gyújtávolságú. De ily gyújtávolságú lencsének megfelelő kihúzatú fényképező kamarák-

kal való minden gyakorlatias használata a szabadban eleve kizárt.

Ezen hátrányon segít a teleobjektív, amelyben pótolja nekünk a 100—200 cm.-nek megfelelő kihúzatot, a mennyiben azt 40—50 cm.-re, sőt esetleg még kevesebbre is redukálja.

Most állapítsuk meg, hogy tulajdonképpen mily tárgyú felvételekre alkalmas a teleobjektív?

1. *Távfelvételekre*, mert e téren *nagyítást* — bizonyos határok között — csakis a teleobjektív által érhetünk el.

A megrögzött pálinkás.

Gámán Dezső.

De hát ha egy közönséges felvételt megnagyítunk, nem volna ez is jó?

Nem, mert *ott, a hol részletek nincsenek, ott nagyítás útján soha részleteket nem is kaphatunk*, sőt ellenkezőleg. Az pedig világos, hogy közönséges lencsével, oly távolságra, mely a teleobjektív távhatás alsóbb határául vehető, mondjuk p. o. már 100 m., ott már a részletek, de még inkább a részletek részletei teljesen elenyésznek. Vagyis egy 100 m. távolból felvett, jól megvilágított alaknak arcza a legideálisabb viszonyok között egy apró fehér vagy fekete pontot eredményez. Nos, ha most ezt az apró foltot bármennyire is nagyítjuk, bizony az csak folt marad mindig; holott a teleobjektív egy ugyanazon arczról oly képet ad, mintha azt 5—10 méter távolságról közönséges lencsével vettük volna fel.

Tapasztalataink szerint a legkedvezőbb viszonyokat véve alapul, tájképfelvételeknél, a legnagyobb távolság, melyen belül még részleteket felismerni lehet — p. o. *kedvező* háttér előtt egyes emberi alakokat — átlag 10 km.-re vehető.

2. *Közeli felvételeknél*: 10 m.-től 200 m.-ig a legművészibb felvételekre alkalmas, mert minden elrajzolástól, távlati eltorzulástól ment képet kapunk, mely alapjában, teljesen elüt a közönséges felvételektől, azonban a felvétel tárgyát, mint a művész-festette képet, — mint a természetben látott képet, — magát adja vissza.

Példák erre lófelvételnél, ha a ló fejjel a gép felé fordulva áll, a fej teljesen arányban áll a ló testének egyéb részeivel még akkor is, ha a lónak feje egy 13×18 lemeznek nagyobb részét fedi.

Ha egy arczképfelvételt eszközlünk, úgy hogy egy 13×18 — vagy 18×24 — lemezegyedül a fej által legyen fedve, teljes pontos mását kapjuk, holott ha ezt egy közönséges lencsével akarnók elérni, melynek gyútáva 1—20 cm., úgy a gépet 50—60 cm.-re kellene a fejhez közelíteni s az eredmény: egy domború tükör torzképe.

3. *Kis tárgyaknak természetes nagyságban való felvétele*.

P. o. néhány virágból álló csokrot, vagy kisebb ötvös-művet, egy darab nyomtatott — vagy írott — okmányt stb. oly módon akarunk reprodukálni, hogy minden tárgy — illetve a betűk — természetes nagyságban kerüljenek a lemezre: ez teleobjektívvel gyönyörűen fog sikerülni.

4. *Közvetlen nagyításra*; p. o. egy okmány betűinek stb. erős nagyításban való felvételére, vagy képek részleteinek megnagyítása stb. stb. a teleobjektív felette alkalmas.

Szóval, a ki a teleobjektívet *czéltudatosan* használja, az nem győzi csodálni annak hihetetlen sokoldalú használhatóságát, még ott is, a hol minden egyéb lencse-szerkezet cserben hagyna bennünket. A kezelés sem olyan valami túlságosan nehéz, csak meg kell vele barátkozni. Itt is fő a gyakorlat, tapasztalat és türelem, no meg egy kis ügyesség s ezen utóbbi követelmény a mi amatőreinknek — hál Istennek ma már — nem éppen gyenge oldala!

A teleobjektív kezeléséről, beállításáról, az expozícióról még igen sok tanulságos dolgot mondhatnánk el, de erről — máskor.

Buzahordás.

Zvorinyi Lajos.

Kezdőknek.

Sorozatos ismertetés.

Irta: Gara Rezső dr.

I. Alapfogalmak.

«Photographia» görög szó, fénynyel való írást jelent. A fotografozás pedig tényleg az a művelet, mely a fény — a világosság — segélyével képet ad. Képet ad, még pedig eredményeként azon hatásnak — vegyi hatásnak — melyet a fény, a fény iránt érzékenyített felületekre gyakorol.

Ime már is néhány fogalommal állunk szemközt: fény, vegyi hatása e fénynek stb., melyekről az amatőr gyakran hall, olvas és ír, de talán legtöbbet beszél. Tájékozódjunk tehát egy kissé e fogalmak mi-benlétéről!

Mindenki tudja ugyan azt, hogy fény, világosság nélkül fénykép nem keletkezhetik. De már kevesebb azoknak száma, a kik teljesen tisztában vannak azzal, hogy e fénynek mily hatásai azok, melyek a kép keletkezésének feltételei és még kevesebben azok, a kik tudják, hogy e folyamat mint megy végbe.

E leglényegesebb alapfogalommal való operálás mindenképp szükségessé teszi a fény fizikai vagyis optikai és kémiai hatásának különválasztását. De a fénynek úgy fizika-optikai, mint vegyi hatásai oly nagyszabásúak és oly nagy jelentőségűek a fényképezés terén, hogy e két tényezővel való behatóbb foglalkozást mellőzhetetlennek véljük. Ezért tehát ezekre bővebben külön-külön cikkben óhajtván visszatérni, alábbiakban szinte csak a fogalom meghatározásra szorítkozunk. Bárminő behatás éri látóidegünket, tudatunk azt, mint a világosság érzetét nyugtázza. Ha tehát szemünk valamely kívülünk levő tárgyat észlel, akkor e tárgynak «valamit» kellett magából bocsátania, hogy ez a valami a szemünkben való látóhártyára hatván, mi a világosság, illetőleg a tárgy képeinek érzetét nyerhessük. Ez a «valami» a tárgyat ért és róla visszaverődött fénysugár, ez a tárgyak láthatóságának oka, ez a fény. Magáról a fényről jegyezzük meg egyelőre, hogy mindig egyenes irányban terjed. Ha tehát valamely fényforrás sugarai, legyen ez A., valamely B. testre vetődnek, e test mögött, feltéve, hogy ez sem átlátszó, sem átetsző — feltétlenül árnyéknak kell keletkeznie.

Elhagyott csónak.

Nagy Gyula.

E testnek, vagy akár sík lapnak, tehát csakis a határvonalai (konturjai) vetődhetnek az illető test mögött tartott ernyőre (fehér falra, lepedőre), s így maga a test mint árnyék lesz láthatóvá. Árnyékról sok szó esik a fényképezésben, legtöbbször persze fény és árnyék, együtt: «árnyalatok» megjelöléseképpen. Pedig e fogalmak ugyan-csak nem azonosak s ezért nem is fedhetik egymást.

Hogy tehát valamely fényforrás megvilágította tárgynak teljes, tehát nemcsak árnyék képet, hanem részleteiben is visszaadott u. n. hű képét nyerhessük, szükségünk van arra a készülékre, melyet általánosan a camera obscura elnevezéssel szoktak megjelölni. E készülék, melynek feltalálója Della Porta, a mai legmodernebb kodak-gépnek is alapja. A camera obscurának legelső s legegyszerűbb fajtája az, melyet bárki akként készíthet el magának, hogy szobáját teljesen elsötétíti és csupán egy finom kis kerek nyíláson bocsájtja keresztül a fényt. Már most azon alapelvből indulván ki, hogy a fény egyenes irányban terjed, a nyílás előtt levő s a fényforrás megvilágította tárgy vagy tárgyaknál visszaverődő fénysugarak csak a kis nyíláson juthatnak be a camera obscurába. És pedig: vegyünk pl. egy a nyílás előtt bizonyos távolban álló gyümölcsfát. Ennek minden egyes pontjáról a visszavert sugarak a camera nyílásán keresztül egyenes irányban haladnak tovább mindaddig, míg azt valamely tárgy, pl. fal fel nem fogja. Ezen az ernyőn az összes pontokról visszavert fénysugaraknak eredménye, maga a tárgynak képe

De hát ha egy közönséges felvételt megnagyítunk, nem volna ez is jó?

Nem, mert *ott, a hol részletek nincsenek, ott nagyítás útján soha részleteket nem is kaphatunk*, sőt ellenkezőleg. Az pedig világos, hogy közönséges lencsével, oly távolságra, mely a teleobjektív távhatás alsóbb határára vehető, mondjuk p. o. már 100 m., ott már a részletek, de még inkább a részletek részletei teljesen elenyésznek. Vagyis egy 100 m. távoból felvett, jól megvilágított alaknak arcza a legideálisabb viszonyok között egy apró fehér vagy fekete pontot eredményez. Nos, ha most ezt az apró foltot bármennyire is nagyítjuk, bizony az csak folt marad mindig; holott a teleobjektív egy ugyanazon arczról oly képet ad, mintha azt 5—10 méter távolságról közönséges lencsével vettük volna fel.

Tapasztalataink szerint a legkedvezőbb viszonyokat véve alapul, tájképfelvételeknél, a legnagyobb távolság, melyen belül még részleteket felismerni lehet — p. o. *kedvező* háttér előtt egyes emberi alakokat — átlag 10 km.-re vehető.

2. *Közeli felvételeknél*: 10 m.-től 200 m.-ig a legművészibb felvételekre alkalmas, mert minden elrajzolástól, távlati eltorzulástól ment képet kapunk, mely alapjában, teljesen elűt a közönséges felvételektől, azonban a felvétel tárgyát, mint a művész-festette képet, — mint a természetben látott képet, — magát adja vissza.

Példák erre lófelvételnél, ha a ló fejével a gép felé fordulva áll, a fej teljesen arányban áll a ló testének egyéb részeivel még akkor is, ha a lónak feje egy 13×18 lemeznek nagyobb részét fedi.

Ha egy arczképfelvételt eszközlünk, úgy hogy egy 13×18 — vagy 18×24 — lemezegyedül a fej által legyen fedve, teljes pontos mását kapjuk, holott ha ezt egy közönséges lencsével akarnók elérni, melynek gyújtáva 1—20 cm., úgy a gépet 50—60 cm.-re kellene a fejhez közelíteni s az eredmény: egy domború tükör torzképe.

3. *Kis tárgyaknak természetes nagyságban való felvétele*.

P. o. néhány virágból álló csokrot, vagy kisebb ötvös-művet, egy darab nyomtatott — vagy írott — okmányt stb. oly módon akarunk reprodukálni, hogy minden tárgy — illetve a betűk — természetes nagyságban kerüljenek a lemezre: ez teleobjektívvel gyönyörűen fog sikerülni.

4. *Közvetlen nagyításra*; p. o. egy okmány betűinek stb. erős nagyításban való felvételére, vagy képek részleteinek megnagyítása stb. stb. a teleobjektív felette alkalmas.

Szóval, a ki a teleobjektívet *czéltudatosan* használja, az nem győzi csodálni annak hihetetlen sokoldalú használhatóságát, még ott is, a hol minden egyéb lencse-szerkezet cserben hagyyna bennünket. A kezelés sem olyan valami túlságosan nehéz, csak meg kell vele barátkozni. Itt is fő a gyakorlat, tapasztalat és türelem, no meg egy kis ügyesség s ezen utóbbi követelmény a mi amatőreinknek — hál Istennek ma már — nem éppen gyenge oldala!

A teleobjektív kezeléséről, beállításáról, az expozícióról még igen sok tanulságos dolgot mondhatnánk el, de erről — máskor.

Buzahordás.

Zvorinyi Lajos.

Kezdőknek.

— Sorozatos ismertetés. —

Írta: Gara Rezső dr.

I. Alapfogalmak.

«Photographia» görög szó, fényvel való írást jelent. A fotografozás pedig tényleg az a művelet, mely a fény — a világosság — segítségével képet ad. Képet ad, még pedig eredményeként azon hatásnak — vegyi hatásnak — melyet a fény, a fény iránt érzékenyített felületekre gyakorol.

Íme már is néhány fogalommal állunk szemközt: fény, vegyi hatása e fénynek stb., melyekről az amatőr gyakran hall, olvas és ír, de talán legtöbbet beszél. Tájékozódjunk tehát egy kissé e fogalmak mi-
benlétéről!

Mindenki tudja ugyan azt, hogy fény, világosság nélkül fénykép nem keletkezhetik. De már kevesebb azoknak száma, a kik teljesen tisztában vannak azzal, hogy e fénynek mily hatásai azok, melyek a kép keletkezésének feltételei és még kevesebben azok, a kik tudják, hogy e folyamat mint megy végbe.

E leglényegesebb alapfogalommal való operálás mindenekelőtt szükségessé teszi a fény fizikai vagyis optikai és kémiai hatásának különválasztását. De a fénynek úgy fizika-optikai, mint vegyi hatásai oly nagyszabásúak és oly nagy jelentőségűek a fényképezés terén, hogy e két tényezővel való behatóbb foglalkozást mellőzhetetlennek véljük. Ezért tehát ezekre bővebben külön-külön cikkben óhajtván visszatérni, alábbiakban szinte csak a fogalommeghatározásra szorítkozunk. Bárminő behatás éri látóidegünket, tudatunk azt, mint a világosság érzetét nyugtázza. Ha tehát szemünk valamely kívülünk levő tárgyat észlel, akkor e tárgynak «valamit» kikellett magából bocsátania, hogy ez a valami a szemünkben való látóhártyára hatván, mi a világosság, illetőleg a tárgy képe érzetét nyerhessük. Ez a «valami» a tárgyat ért és róla visszaverődött fénysugár, ez a tárgyak láthatóságának oka, ez a fény. Magáról a fényről jegyezzük meg egyelőre, hogy mindig egyenes irányban terjed. Ha tehát valamely fényforrás sugarai, legyen ez A., valamely B. testre vetődnek, e test mögött, feltéve, hogy ez sem átlátszó, sem át-
tetsző — feltétlenül árnyéknak kell keletkeznie.

Elhagyott csónak.

Nagy Gyula.

E testnek, vagy akár sík lapnak, tehát csakis a határvonalai (konturjai) vetődhetnek az illető test mögött tartott ernyőre (fehér falra, lepedőre), s így maga a test mint árnyék lesz láthatóvá. Árnyékról sok szó esik a fényképezésben, legtöbbször persze fény és árnyék, együtt «árnyalatok» megjelöléseképpen. Pedig e fogalmak ugyan-
csak nem azonosak s ezért nem is fedhetik egymást.

Hogy tehát valamely fényforrás megvilágította tárgynak teljes, tehát nemcsak árnyékképet, hanem részleteiben is visszaadott u. n. hű képét nyerhessük, szükségünk van arra a készülékre, melyet általánosan a camera obscura elnevezéssel szoktak megjelölni. E készülék, melynek feltalálója Della Porta, a mai legmodernebb kodak-gépnek is alapja. A camera obscurának legelső s legegyszerűbb fajtája az, melyet bárki akként készíthet el magának, hogy szobáját teljesen elsötétíti és csupán egy finom kis kerek nyíláson bocsájtja keresztül a fényt. Már most azon alapelvől indulván ki, hogy a fény egyenes irányban terjed, a nyílás előtt levő s a fényforrás megvilágította tárgy vagy tárgyaknál visszaverődő fénysugarak csak a kis nyíláson juthatnak be a camera obscurába. És pedig: vegyünk pl. egy a nyílás előtt bizonyos távolban álló gyümölcsfát. Ennek minden egyes pontjáról a visszavert sugarak a camera nyílásán keresztül egyenes irányban haladnak tovább mindaddig, míg azt valamely tárgy, pl. fal fel nem fogja. Ezen az ernyőn az összes pontokról visszavert fénysugaraknak eredménye, maga a tárgynak képe

lesz láthatóvá. Ámde e kép, bár teljes, de — *fordított* lesz. Ha már most a finom kis kerek nyílás helyébe egy gyűjtő-üveglencsét teszünk, a felveendő tárgyról visszavert sugarak nem fognak többé egyenes irányban haladni tovább, hanem — ritkább közegből sűrűbbe hatolván, — megtörtnek, de minthogy aztán ismét ugyanoly sűrűségű közegbe jutnak az ismételt törés oly szög alatt történik, a melyen alatt az első ízben, úgy hogy a kettős sugártörés végeredményeképpen a fénysugár ugyanoda vetődik, mintha ily törés egyáltalán be sem következett volna. A lencse mögött tehát az egyazon pontból kiinduló sugarak ismét egy pontban találkoznak. Az a távolság, hol ez a sugártalálkozás bekövetkezik, előre meghatározott. Ez a fix pont a lencse gyűjtőtávolsága, vagy fókususa. S épp ezért nem közömbös, hogy a fénykép felfogására szolgáló ernyő (pl. a lemez) a lencsétől távolabb vagy közelebb van elhelyezve.

Sok szó esik a fénynek *vegyi* hatásáról és az e hatás folytán keletkező fényképről is. A fény vegyi hatása folytán keletkező képek iránt már a 18. században érdeklődtek nagynevű tudósok, így pl. *Scheele*, *Wollaston* stb. Ámde a tulajdonképeni fényképezés *Daguerre* találmányánál (1838) kezdődik. T. i. *Daguerre* fedezte fel a fényképek *előhívását*, a mi a fotografia történetében nagy jelentőségű eseménynek tekintendő. Úgyanis a fényképek előhívhatóságán alapszik azon körülmény, hogy a camera obscura bármelyik képét s bármikor megrögzíthetjük s rövid idő alatt fényképet készíthetünk róla. Hogy mi a *Daguerre* találmánya, az előhívás? *Daguerre* a fénynek még rendkívül gyöngye vegyi hatásait is, melyek a fény iránt érzékenyített felületeken szemmel látható változást nem okoztak, megfelelő eljárással láthatóvá tette

és azáltal, hogy a hatás okozta változást elénk tárta tulajdonképen *a képet hívta elő!* Az idő folyamán a *Daguerre* feltalálta előhívásnak módszerét jobbak váltották fel, mégis az előhívás elve *Daguerre* nevéhez fűződik örökre . . .

A fölvétel fényképezőgép segélyével történik. A fényképezőgép egy camera obscura, melynek, a nyílás helyén üveglencséje van. Az ily lencse alkalmazása azért előnyös, mert a mögötte mutatkozó kép élesebb s világosabb mint a lencse nélkül keletkezett. A lencse mögött, ott, a hol a

kép legélesebben lép fel a fókuszban, fény iránt érzékeny felületet, így pl. brom-
ezüstgelatinlemez helyezünk el. A fölvétel megtörténik, azaz a camera elé állított tárgyról visszaverődő fénysugarakat rövidebb vagy hosszabb ideig — a mint ez már a körülmények kivánalmainak megfelel — a lencsén át bebocsátjuk a készülékbe, a lemezre. A lemezre már most a tárgynak fordítottképe vetődik.

Bevisszük már most a készüléket a csakis vörös lámpa által világított szobánkba (sötét szoba), s kivesszük a készülékből a lemezt, melyen kép még nem látható. A lappangó (latens) képet láthatóvá kell tenni. E célból előhívó folyadékban fürösztjük a

lemezt. Az ilyen előhívónak az a tulajdonsága, hogy vegyileg hatván, a bromezüstgelatinlemezről az ezüstöt mint finom port leválasztja. Mert a lemez a készülékben való megvilágításakor a fényérte részein megváltozott, ha mindjárt láthatlan is egyelőre a változás. A fény hatása valószínűleg már előkészítette az előhívóét, a mi abban dokumentálódik, hogy az előhívó folyadék behatása folytán legelőbb és legnagyobb mértékben a lemez fényérte helyein válik és rakódik le a finom, fekete ezüstpor.

(Folytatása következik.)

Falu vége

Zvorinyi Lajos.

A vasoxalat előhívó.

Irta: Frecskay István.

A fényképezés tudományának bűvárai szünet nélkül kutatnak, keresnek és kísérleteznek, a fotografiai műveletek tökéletesítését czélozván. Minden év ezrekre menő vívmánynyal gazdagítja a rendelkezésünkre álló eszközöknek, anyagoknak és eljárásoknak tárházát, mely újdonságok tetemes része azonban főleg csak üzleti szempontból bír értékkel.

Évente több új előhívó-anyag kerül forgalomba, melyek a már meglevő előhívók sorozatát olyképen egészítik ki, hogy egyes speciális tulajdonságuk folytán bizonyos esetekben vagy meghatározott czélok elérésre látszanak előnyösebbeknek lenni. A legtöbb előhívó-anyag készítése a föltaláló vagy a gyártó szabadalmát képezi, kinek jól felfogott érdeke a fényképezők figyelmét saját árúczikkére terelni és hangzatos reklám, ügyes hirdetés révén előhívóját mint a legjobbat feltüntetni. Ily módon minden időben van egy-egy divatos előhívó, melynek általános használata többé-kevésbé csak addig terjed, míg megfelelő reklám révén egy másik újabb vissza nem szorítja elfoglalt pozíciójából. Főleg ennek tulajdonítandó az, hogy a vasoxalat hívó ma már csak szűk határok között használatos, holott éppen ezen legrégibb előhívó az, melynek — összehasonlítva a többivel — a győzelmi pálmát feltétlenül oda kellene itélnünk. Ámde a mindenható reklám ezt nem karolhatta fel, mert nem lévén egy bizonyos egyén vagy cég találmánya, szabadalma, senkinek sem áll különös érdekében annak nagyobb forgalmat szerezni.

A vasoxalat nem orgánikus előhívó és mint ilyen egyedül áll a maga nemében. Három főalkotó részből áll: úgy mint vízből, vasgáliczból és oxalsavas káliból. A kereskedelmi forgalomban található vargálicz vegyileg nem elég tiszta arra, hogy czéljainknak megfeleljen s ez okból ajánlatos ezt és a semleges (tehát sem alkalikus, sem savas) oxalsavas kálit fényképezési szaküzletben beszerezni és mindkét szert, de főleg a levegőn könnyen változást szenvedő vasgáliczot, jól elzárt palaczkban tartani.

A hívó legfőbb jó tulajdonsága a szép tiszta fedés és rendkívül széles határok között mozgó modulálhatósága. Fő óvszabály ellenben, melyet nem szabad említés nélkül hagynunk, hogy kínos tisztaságot követel; így például oly csészét, melyben előzőleg orgánikus hívóval dolgoztunk, csak hígított sósavval való alapos tisztítás után lehet veszély nélkül használni, a kézről pedig az izzadságot a lemez kézbevétele előtt alaposan le kell mosni.

Arabs nő.

Forgách Károly gróf.

A vasoxalat hívót két oldatban készítjük, mely oldatokat közvetlen a hívás előtt arányosan öntünk össze.

- I. oldat: 300 gr. semleges oxalsavas-káli, 900 kcm. desztillált víz.
- II. oldat: 100 gr. vegytiszta vasgálicz, 300 gr. desztillált víz, 5 csepp kénsav (vagy helyette

1 gr. borkósav).

Az oldás forró vízben történik és lehülés után a folyadékok megszűrendők. Ha a vasgálicz nem tiszta, vagy már oxidált állapotban van, úgy a folyadék zavaros vörösbarna színű lesz, ily esetben néhány csepp kénsav hozzáadása és újból való szűrés után az oldat szép zöld színűvé válik. E szín jellegzetes ismertető jele a használható vasgáliczoldatnak, mely huzamosan tartható ugyan, de csak oly helyen, hol a napsugarak világának ki van téve.

Egy normálisan exponált 13×18 cm. lemezhez 45 köbcentiméter I. (káliumoxalat-) oldatba 15 köbcentiméter II. (vasgálicz-) oldat öntendő és fátyolosodásra hajlandó lemezfajnál 2–8 csepp brómkálioldat (1 : 10) tehető. Mint fontos tényről külön hangsúlyozom, hogy a vasgáliczoldat öntendő az oxalsavas-káliba és *nem fordítva*.

Kétes lévén a lemez exponáltsága, a fentebb említett arányban öntjük a folyadékokat a mérőpohárba (mensura), de a vasgáliczből előbb csak

kevesebbet öntünk a tálba s csak ha a lemez viselkedése szükségessé teszi, adjuk hozzá a többi is. Helyes expositiónál és megfelelő összetételű hívóval a kép 10—30 másodperc alatt fog megjelenni és $1\frac{1}{2}$ —3 perc alatt lesz kész.

Mint már említettük, a vasgálicz hívóval az expositio nagy különözetei egyenlíthetők ki és pedig első sorban a keverés aránya által. Azonban a normalis adagolásnál előírt vasgáliczoldatnál többet nem alkalmazhatunk, mert csapadék képződik. A túlexponált lemezek megmentésére a bromkalioldatnak cseppenkénti hozzáadása javasolt, néhány százszoros túvilágítás esetén azonban a hívást bromkalifürdő előzze meg, még pedig a körülményekhez képest 1 : 10-től 1 : 30 arányban. Ezen előfűrdőben a lemez addig marad, míg a réteg teljesen átázott. Ha az expositio elégtelen volt, vagyis alexponált lemezt kell előhívni, úgy ismét kétféle mód áll rendelkezésre, melyek hatása az előhívási folyamat gyorsításában fekszik. Ily gyorsító a következő oldat, melyből szükséghez képest 3—10 csepp adagolandó a tálban levő hívóhoz:

60 köbcent. destillált víz,
1 gr. alkénessavas (fixáló) nátron,
6 gr. bromkali.

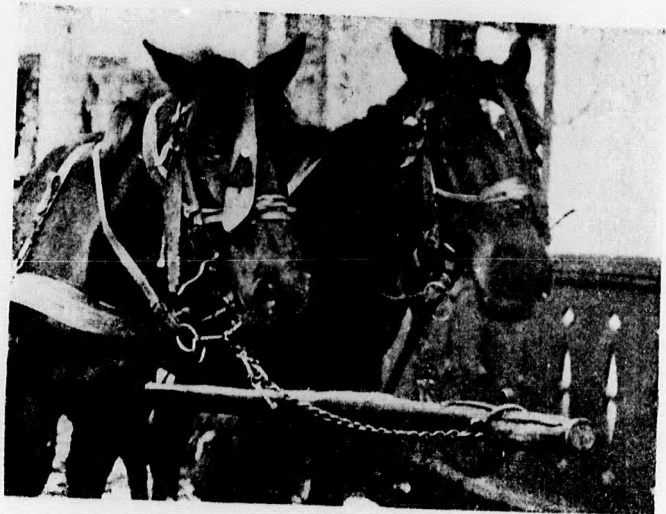
Nagymérvű alexpositiónál a hívást 2 lit. vízben feloldott 1 gr. alkénessavas nátronfürdő előzze meg. A bromkalival való késleltető módok a mutatkozó szükség esetén a hívás folyamata alatt is igénybe vehetők, különösen akkor, ha a kép egy része — például az ég — a többi részhez képest erősebben volna megvilágítva. Ez esetben bromkalinak 1 : 30 arányú oldatába mártott ecset segítségével megfelelőleg visszatartathatók e helyek. A gyorsító alkénessavas nátron előfűrdő már megkezdett hívás után nem alkalmazható. Egyetlen más hívó sem tűri meg e segítőeszközök ilyen használatát.

Ambiciózus amatőr ne mulassza el a becsületben megőszült vasoxalat hívóval kísérletet tenni, már csak azért sem, hogy visszaélje magát a fotografia úttörőinek helyzetébe, no meg hogy megismerhesse annak előnyeit s végül, hogy tapasztalatait bővítvén, jobban behatolhasson a fotografálás ezen apró titkába. Mert az ízlés fejlettsége, a művészi tökély és a teoretikus tudás mellett még nagy gyakorlatra és technikára is van szüksége az amatőrnek, ha becses dolgot akar alkotni. Meg vagyunk győződve, hogy sok kísérletező igazat fog adni nekünk, sőt egyenesen rátér a vasoxalattal való előhívásra.

Téli álom.

Novomeszky Imre.

Útrakészen.

Schmidtkó János.

Képeinkhez.

Irta: Kohlman Artúr dr.

E cím alatt lapunk egy-egy számában megjelenő képeknek kritikai méltatása céljából új rovatot nyitunk. Eddigi pártatlanságunkat, mely a képek kiválasztásában is nyilvánult, e bírálatunkban, illetőleg méltatásunkban is meg fogjuk őrizni. Fő célunk a művészi fényképezésre való tanítás, annak fejlesztésére való buzdítás lévén, reméljük, hogy olvasóink úgy dicséretünket, mint gáncsoló észrevételeinket ily értelemben fogadják. Mert a haladást csak ez az együttműködés biztosíthatja! . . . De nézzük most már a képeket.

Mai számunk műmelléklete Esterházy Mihály gróf «Viharos tenger»-e. Esterházy grófnak kiváló művészi egyéniségét kiemelni, de még felemlíteni is feleslegesnek véljük. Az a sok díj, melyet a nemes gróf a külföld nagy kiállításairól már eddig is hazahozott, fényes bizonyosságot tesznek művész-amatőr volta mellett. E képe is nagy koncepció és alapos technikai készütségről tanuskodik. Témája — kedvencze — a végtelen tenger, fenyegetően sötét fellegeivel. Szinte látjuk, mint cikázik át e misztikus sötétségen egy-egy villám hirtelen fénye s hallani véljük a vészajtósló menydörgést. A kép közepén levő zátonyon meg-megtörnek a szilaj hullámok, tajtékot túrva, zúgva, bömbölve. Esterházy gróf e képével, melyet hajóról vett fel, élénk festi egy tengeri utazás veszedelmes pillanatainak képét s mindezt oly mesteri módon, mely csak a nagy művészeknek kiváltságos jellege. A kép eredetije sötétzöld színben tartott kitűnő gumminyomat, melynek színét és karakterét visszaadni s ezzel olvasóinknak műélvezetét fokozni törekedtünk.

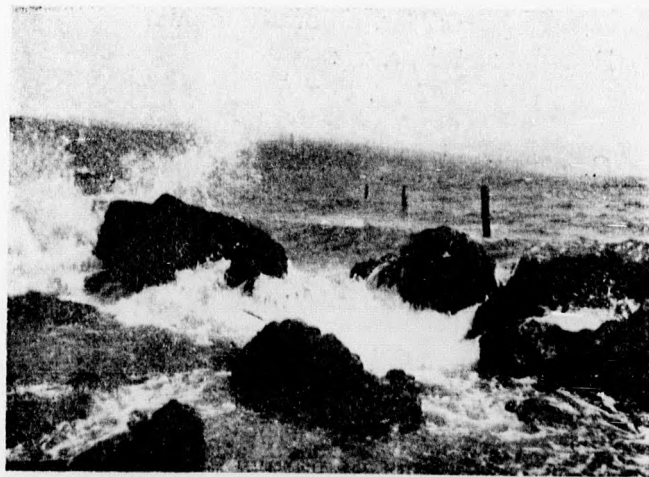
Horváth Dezsőt olvasóink már ismerik. Lapunk 2-ik számában megjelent «Rügyező fák» című képe a kiváló tájkép-fotografus kvalitásait sejtette benne. Azóta megjelent képei ezt meggyőződéssé érlelték bennünk. Tóparton cz. képe ferde partu előterével, hullám-fodros vízével, huttyúival jó felfogásra vall. A képnek egyetlen kis koncepcionális hibája, hogy a mellék-alakot, staffázst képező s a parton ülő fiu éppen a kép közepére esik. Gámdn Dezső ezúttal mint figurális-művész mutatkozik be s mondhatjuk nem kisebb a sikere, mint aminőt tájképeivel elért. Az öreg pálinkás kitűnő alak, a póza — ahogy az asztalra könyököl — természetes. Csak az kár, hogy mintha egy kissé belenézett volna abba a «természetességet-rontó» objektívbe? No meg mintha az előtte álló palaczk vízes s nem pálinkás palaczk volna? Romeiser Ferencz képe sokban hasonlít az Esterházy gróféra s ha nasonló felfogást követ többi képeiben, kiváló bajtársunk lesz az amatőrségben. Nagy Gyula, bár régi amatőr — és pedig a festésben is, melyben szintén szép sikereket

ért el — olvasóinknak először van alkalmunk bemutatni. «Elhagyott csónakja» mesterének csendes, nyugodtan szemlélő művészelegységének hű tükré. Kiemelendőnek tartjuk, hogy a kép tárgya az összhangulatnak teljesen alá van rendelve, s a ködös, borongós távlatba, a kellemesen megszakított nagy előtérbe szerényen illeszkedik bele. Zvorinyi Lajos is bemutatásra szorul, új ember lapunk hasábjain. «Falu vége» című képe egyszerű kis parasztház, melyet «képpé» csak az előtte álló karcsú sudarú, nagy lombkoronájú fák s az általuk a ház fehér falára rajzolt árnyék tesznek. Az oldalról való beállítás a képhatásnak fokozására szolgál. Ily igénytelen témák mellett pedig hányan és hány-szor megyünk el anélkül, hogy szemünk a festőt bennök észre venné. Schmidtkó János szintén az «újak»-hoz — de egyúttal a türelmetlen fiatalokhoz is — tartozik. Meg kell azonban hagynunk neki azt, hogy eredeti és jószemű állatfotografus. Ime a Pállya Czelesztin, zsánere a fényképezés művészetében is hálás dolog. Reméljük, hogy másokat is vonzani fog. Forgách Károly gróf is kiváló «ujonc». Arabs-nő cz. képe egyesíti magában a művészt az érdekessel. Csak az kár, hogy az a csipetű elta- karja a női homlokot és nemes metszésű orrt és ezzel zavarólag hat. Ámde valószínűleg így kívánja az etnográfiai hűség. Novomeszky Imrét olvasóink oly jól ismerik, hogy őt bemutatnunk felesleges. Mondhatnók, hogy kiváló, sőt egyik legkiválóbb tájkép-fényképezőnk, de nem felesleges-e vajjon ez, mikor képei sokkal ékesszólóbban dicsérik, mint azt mi tehetnők? «Téli álom» cz. képe méltóan sorakozik eddigi sikereihez.

Petrik Albert és Klopstock Károly fejezik be új munkatársaink sorát. Az előbbinek két művészi fejlődése közül egyik a nap el- leni felvétel holdfényhatását mutatja be, a másik a közelgő ziva- tart a tengeren. Az utóbbinak, «Tanulmányfő» cz. képének, plasztikája kitűnő, de hibái nagyok. Ilyen, hogy az alak hátra «dőlt», a tartás merev s az arcnak egyik fele, bár látszania kellene — a rossz világítás következtében — egyáltalán nem látszik.

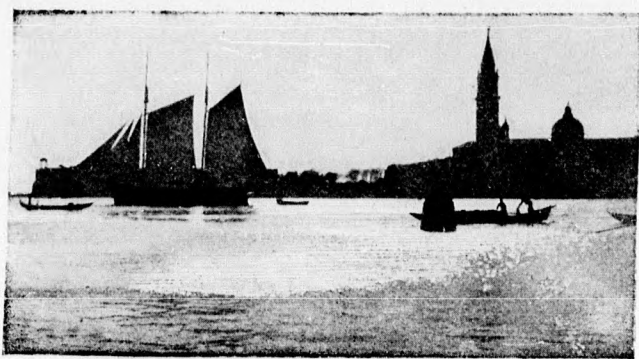
Méltatásunkra vonatkozó észrevételeiket olvasóink szaba- don és nyíltan közölhetik velünk s — ha érdekesek — szívesen kiadjuk.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy képeik beküldésénél szivesked- jenek velünk tudatni mindazt, a mi a kép keletkezésére vonat- kozik. Tehát így pl.: Milyen géppel, lencsével, zárral, nyílással készítették képüket, Mily időben, mekkora megvilágítási idő mel- lett, hol vagy honnan, milyen lemezen vagy filmen készült a felvétel, Minő előhívóval, meddig hívták azt elő; milyen papíron másolták, Erősítve, gyengítve lett-e a lemez és mivel. Szóval mindazt, a mire még *híven* emlékeznek.

Háborgó Adria.

Romeiser Ferencz.

Holdas éjjelen.

Petrik Albert.

Fényképezési eljárások.

Ezüstfoltoknak eltávolítása a lemeztől. Igen gyakori eset, hogy a lemeztől való másolás közben a papírosunk oda ragad és ezáltal a papíros emulziójának ezüst rétege foltot okoz a további másolásnál. E végből ajánlatos első sorban, hogy mikor a másolás közben a képet megnézzük, ne beszéljünk. De ha akár ez úton, akár pedig a lemezt vagy a papírosot másként ért nedvesség folytán támadnak ilyen foltok, vegyünk egy darabka vattát és mártjuk a következő oldatba:

1000 gr. víz
10 « thiocarbamid
20 « citromsav
20 « timsó

A lemezt a nedves vattával addig dörzsöljük, míg a folt teljesen el nem tűnt. Ezután jól kiáztatjuk a lemezt.

Fémfény - alapú arisztropapíros. Az utóbbi években különféle fémfény-alapú papírosok kerültek forgalomba. Különösen a laikusok voltak azok, akiket az ezüst, alumínium és arany-alapú fényképek megleptek. És a szakfényképészek kirakataiban ugyancsak sok bámulója akadt e képeknek. Mint a «Photo Revue»-ben olvassuk, H. Quentin az ily alapú papírosoknak házilag való elkészítésére a következő recipét ajánlja: Vegyünk közönséges ezüst- vagy aranypapírosot (traphatjuk bármely papírkereskedésben) és vonjuk be firniszszel, hogy a papíros fémrétege az emulziórétegre káros hatást ne gyakoroljon. Firnisz gyanánt használhatjuk a Vogel E. ajánlotta Zaponlackot is melyet 10 gr. kollodiumnak 500 gr. amylacetatban való oldása útján állítunk elő. Az emulzióval való bevonásra Quentin a következő recipét ajánlja:

A. oldat: 175 gr. víz
24 gr. zselatin
0.7 gr. chlorammonium
B. oldat: 35 gr. víz
0.7 gr. borkő
0.35 gr. kettedszénsavas nátron
C. oldat: 40 gr. víz
8 gr. ezüstnitrát
2 gr. citromsav.

Ezután az oldatokat a szokásos módon összekeverjük és a keveréket puha ecset segítségével a papírosra kenjük.

Eltörött negativek megmentése. Mint azt a «Photographie»-ben olvassuk, Page W. Herbert a következő jól bevált eljárás szerint tette megrepedt, sőt eltörött negativjeit ismét használhatóvá. A csupán meghasadt negativet rétegeivel felfelé nagyobb üveglapra helyezte és mindenekelőtt víz alá merítette. Azután 10 percig 10%-os

formalinoldatban, melyhez 2 $\frac{1}{2}$ % glycerint kevert, áztatta. Majd leöblítés nélkül megszáritotta és körülbelül 3 mm.-nyire a lemeztől köröskörül vágta. Végül a kettős lemezt 20%-os szénsavas natronoldatba tette, ahonnan — lecsepegtetés után — 5%-os sósavoldatba helyezte. Csakhamar számos szénsav-hólyagocska (gyöngy) mutatkozott és pedig csakúgy a réteg felületén, mint a réteg alatt is. Ezután már nem okozott különös nehézséget az üvegről a zselatinhártyát levonni. Ezt a hártyát azután hideg vízzel leöblögette és — minthogy az eljárás folyamán a hártya kissé kitágult — a valamivel nagyobb exponátlan kifixált lemeze reá húzta. . . . Az eltörött negativval pedig következőképen járt el. Az egyes eltörött lemezdarabokról a fenti módon ieválasztván a zselatines réteget, ezt egy még nedves kifixált — de nem exponált — lemez zselatines rétegén összeillesztette és miután a rétegek megszáradtak, (meglehetősen vastagon) meleg zselatin-oldattal leöntötte. Száradás után pedig épp úgy kezelte, mint a megrepedt negativeket. Az újra helyreállított negativnek aránylag kevés retusra volt szüksége. (Maga az eljárás ugyan nem új, de jó és czélszerű voltánál fogva megérdemli a közlést. A szerk.)

Negativek levonása. Namias R. tanár negativek zselatinrétegeinek levonására aljas-chromtimsónak alkalmazását ajánlja. Ennek segítségével képesek vagyunk a zselatinréteget egy óra alatt annyira keménynyé tenni, hogy akár forró vízzel kezelhetnők anélkül, hogy a zselatinréteg kitágulna. E végből első sorban a negativet vízbe áztatjuk. A fenti kezeléssel beállott megkeményedés után a negativréteget 5%-os fluornatrium vagy kalium oldat segítségével levonhatjuk az üvegről. Használatra ez utóbbi oldatból egy keveset a papírmassé vagy celluloid tábla beleöntünk és kevés vízzel hígított 1—2% kénsavas vagy sósavas oldatot csepegtetünk hozzá.

A vidilfilmek tökéletesítése. Miként a vidilfilmeket gyártó «Leipziger Buchbinderei-Aktiengesellschaft» vormals Gustav Fritsche» cégtől értesülünk, a vidilfilmek csomagolásánál újabban jelentékeny javítást eszeltek ki. E szerint u. i. az eddigi kautsukcsíkok helyett a filmlap megerősítésére nézve más eljárást követnek, melynek első sorban az az előnye, hogy az egyes filmlapokat (foliákat) feltétlenül biztosan és feszesen tartja, úgy hogy sem kiesése, sem esetleges hajlása be nem következhetik. De előnye az is, hogy az emulsió bepiszkolása, mint az a ragadó fekete kautsukmasszájánál előfordult, e könnyen és gyorsan száradó ragasztó anyagnál kizártnak mondható.

Egyúttal az is hírlik, hogy a társaság új fajta tekerescsfilmet hozott a közelmúltban forgalomba, mely 12 egyes lapból áll. Ez úgy a vidiltekerescsfilmtől, mint az egyes filmlapoktól főleg abban különbözik, hogy az egyes lapok közt nincs szükség a homályos üvegre. Ennek magyarázata, hogy egy fekete szalagra a fenti ragasztási eljárás szerint 12 filmlap van fölragasztva. Ez az új film bármely filmtekerescskamarában vagy filmkazettában használható és előnye főként az, hogy minden egyes felvételt a nélkül távolíthatunk el, hogy e miatt a többi exponált, vagy még nem exponált lemezt legkevésbé is zavarnunk kellene.

Pyrofoltok eltávolítása az ujjakról. A legtöbb előhívó oldatnak az a végtelenül kellemetlen sajátossága van, hogy az ujjakat piszkítja. Különösen áll ez a pyroról, melyet — bár kitünő előhívó — sokan csak azokból mellőznek. A foltoknak eltávolítása czéljából ajánljuk a következő oldatot:

28 gr. melegvíz
4 « alkénssavas natron
1 « por-timsó.

Mártjuk ez oldatba ujjunkat és hagyjuk benn néhány percig, a pyrofoltok nyomtalanul el fognak tűnni.

A Manly-féle Ozotypia. Az újabb kísérletek, melyeket *Manly* ezzel az újabb másolási eljárással végzett, ismét egy lépéssel előbbre vitték az ozotypiát. Az ozotypia eljárás részben a gumminyomás, részben a pigmentnyomás sajátosságait tünteti fel. Az újabb fejlesztése ez eljárásnak abban áll, hogy a papírost kaliumbikromat és mangán-ulfat keverékébe áztatjuk s azután szárítva a képnek teljesen láthatóvá váltáig másolunk. Végül kimossuk a feles sókat és megszáritjuk a másolatot. Hogy már most e másolatot pigmentszerűvé változtathassuk át, a pigmentpapiros réteges felével borítjuk, melyet előzőleg sósav, rézgálicz és hydrochinonból álló oldatban fürösztünk. Mindkét papírost e fürdőben összesajtoltjuk és így $\frac{1}{2}$ —1 óráig szikkadni engedjük. Ezután meleg vízben a felső (pigment) papírost lehúzzuk s a képet közönséges pigmentnyomás módjára előhívjuk.

A Kohinoor-papír. Az utóbbkísérletezésre hozzánk beküldött fényképezési papírosok közül igen kedvező eredményről számolhatunk be a *Kohinoor* elnevezésű papírosra nézve. E chlorezüstpapiros egyesíti magában mindazokat a követelményeket, melyeket manap jó fénytelen kimásoló papírosokhoz fűzünk. Úgy csak platinfürdővel, — melyben szép feketés tonust nyer — mint platin és arany, vagy csak aranyfürdővel kezelve, — mely utóbbi esetben szép kékesfekete színt érünk el — kitűnő másolatokat ad. A papíros szemcsés voltánál fogva, egyrészt a túlságos élesség, másrészt a bántó ellentétek enyhüinek egy kevésbé, a mi a főként szélesebb világítási és fényhatások elérésére alkalmas. A papíros tehát művészies képek előállítására felette alkalmas. Azon körülménynél fogva pedig, hogy szinte kartonvastagságú papírlapokra készül, a felragasztás unalmas munkájától megkíméli a fényképezőt. E kitűnő papírost a *Photochemische Fabrik G. m. b. H. Roland Risse in Flörsheim a. M.* hírneves német cég gyártja s bocsátja forgalomba. Árjegyzéket kívánatra küld a cég, ha lapunkra hivatkozás történik.

«Chromogènes-Lumière» töltények. Ez elnevezés alatt a *Lumière et ses Fils lyon-monplaisiri* világhírű cég három ily üvegtöltényt hoz forgalomba, melyek brom-üzstmásolatoknak felette kényelmes és biztos színezését teszik lehetővé. Az uran- és réztartalomuk egyúttal erősítőként is hatnak lemezek és filmekre. A chromogène töltényekkel elérhető tonusok: kék, zöldeskék, ibolya, barna és vörös, valamint ezeknek összes nianszai. Jelentékeny előnyük, hogy módfelett tartósak. Az egyes töltényekből készült oldatok egymással keverhetők s ezzel a színkeverés és nianszirozás összes előnyeit biztosítják az amatőrnek.

Divatlapoknak fényképezés útján való előállítás. Az amerikai metropolisok nagy divatszalonjaiban kapott lábra az a divat, hogy — szakítva a hagyománnyal — a rajzolt divatlapok helyébe a fénykép-divatlapot hozza forgalomba. S mint minden czélszerű újdonságot, úgy ezt is csakhamar meghonosították London előkelő úri divat és szabó czégei. Mint most értesülünk, nálunk is akadt már híve e modern divatlapnak, melyet a saját műtermében készült angol férfiruhák megrendelőről, tehát természet után, készített a főváros egyik legelőkelőbb czége *Brust J. és fia* angol úri szabók *Budapest, IV., Váci-utca 17. I. emelet.* Azt hisszük, hogy e divatlapok természetességük és hű voltuknál fogva sokkal inkább meg fognak felelni rendeltetésüknek, mint az eddigi feszes és erőltetett rajzolt divatlapok és pedig annál is inkább, mert e cég készítette ruhák elegáns és kifogástalan angol szabásuk tekintetében tényleg mintául szolgálhatnak.

Közélgő zivatar.

Petrik Albert.

Hazai krónika.

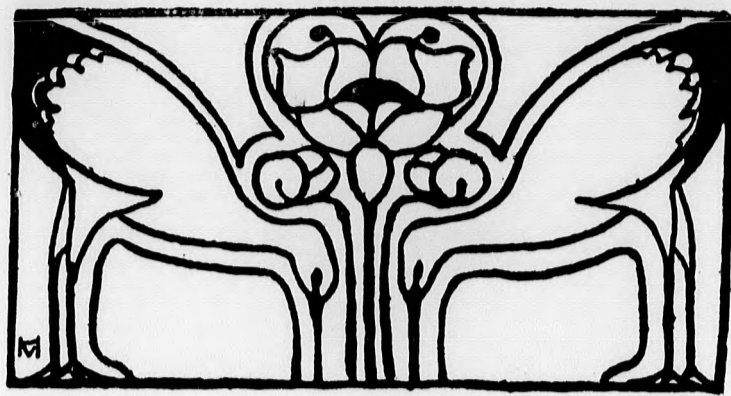
A budapesti Photo-Club szerdai estéi. Lapunk e rovatában állandóan azokról az érdekes, ismeretterjesztő s a mellett teljesen fesztelen, sőt kedélyes estékről számolunk be olvasóinknak, melyek — minden hét szerdai napján — a Photo-Club (IV., Egyetem-tér 5. szám alatti) helyiségeibe vonzák mindazokat a lelkes amatőröket, kik az egyesület tagjai és az egyesületen kívül állók közül is azokat, kik az amatőr-fényképezés iránt érdeklődve e szerdai estéken vendégei a Photo-Clubnak. Az e hó 18-án lefolyt estének egyik felette érdekes pontja az az előadás volt, melyet *Joanovich Pál* dr. ministeri osztálytanácsos a kettéválasztott előhívásról tartott. Ennek lényege röviden abban áll, hogy az előhívás nem egy, hanem két oldatban külön-külön történik akként, hogy a lemezt előbb az 1% előhívó alkatrészt (pl. hydrochinont, metolt, pyrogallust) és 10% sulfitot tartalmazó oldatban áztatjuk addig, míg a lemez rétege teljesen felszitta az előhívót, tehát körülbelül 5—6 percig), s csak azután tesszük az alkáliába, 10%-os szódaoldat vagy 1%-os marónatron-oldat, a hol az ezüst redukálása láthatan bekövetkezik. Ennek előnye kettős, sőt hármas. Ugyanis *elsősorban kiegyenlített a megvilágítási expositionális különbségeket. Második előnye, hogy a színes fátyol keletkezését csaknem teljesen kizárja s a harmadik, hogy a lemezeknek lágy karaktert kölcsönöz, a nélkül, hogy ez a lemez erőteljes és részletdús voltánál rovására történne.* Ezért főleg az arckép-felvételek előhívására alkalmas. De van ez eljárásnak még sok egyéb előnye is, melyekre alkalomadtán még bővebben vissza fogunk térni. Ezúttal még csak azt óhajtjuk megjegyezni, hogy ez eljárást a külföldön már 1—2 év óta ismerik és ismertetik s annak kiváló előnyeiről a legkiválóbb szakemberek elismerőleg nyilatkoztak. Nálunk *Joanovich Pál* dr.-é az érdem, hogy ez érdekes és értékes eljárást tapasztalati előadásával ismertté tette, a miért is — legalább nálunk — joggal nevezik majd a különválasztott előhívási eljárást «*Jopa*»-eljárásnak. Az előadást, melyet az előadó gyakorlati kísérletekkel — különféle megvilágítású lemezeknek az egyesületi laboratóriumban — a hallgatóság előtt is demonstrálva támogatott mindvégig, feszült figyelemmel kísérték az egybegyűltek, annak befejeztével pedig melegen üdvözölték az előadót. Az est egy másik érdekes pontját azok a felette szép — úgy művészi tárgyuknál mint kivitelükénél fogva is — kiváló diapozitív lemezek képezték, melyeket *Harmatzy Loránt* rendes tag mutatott be. Vetített képei közül különösen az olaszországi útiképei tetszettek. A múlt hó 25-én megtartott összejövetelnek egyetlen, de kiválóan érdekes pontját a *Pejtsik Károly* egyesületi tag által bemutatott *Ernemann* (drezdai cég)-féle «*Kino*» elnevezésű kis kineamatograf-készülék képezte. E készülék — melyről már lapunk karácsonyi számában számolt be berlini tudósítónk, *Kelemen Frigyes* *Otto* dr. «*Berlini amatőrök*» című

levelében — felette egyszerű, könnyen kezelhető s tekintve mérsékelt árát, kiválóan alkalmas arra, hogy a kino-film-kamarával felvett mozgófényképeknek, a hozzá alkalmazott vetítőkészülék segélyével való vetítése által kellemes, szórakoztató, vidám, de egyúttal tanulságos téli estéket rögtönözzünk családi körben. A bemutatott képek egytől-egyig igen sikerültek voltak, és az általánosan megnyilvánult vélemény szerint sokkal jobbak, mint az orfeumokban bemutatni szokott mozgófényképek. Magának a készüléknek bővebb ismertetését máskorra tartván fenn magunknak, még csak azt jegyezzük meg, hogy *Pejtsik Károlynál* (IV., Városház-utca 4. alatt) vásárolható, a ki azt az eszmét vetette fel, hogy az ily kino-készülékek tulajdonosai felvételeik filmtekercseit lemásolás (diapositiv készítés) czéljából egymás között kicseréljék.

A Bács-Bodrog vármegyei műkedvelő fénykép-kiállítás Zomborban. Lapunk utóbbi számában megírtuk, hogy a Bács-Bodrog vármegyei amatőrök művészi fénykép-kiállítást rendeznek Zombor városában s hogy e kiállítás 1905. évi május hó 18-án, a *Schweidel*-szobor leleplezésének napján nyílik meg. De éppen a teljes sikernek biztosítása, az egész ország amatőrjeinek részvételétől s ezzel a kiállítás országos jellegétől függvén siettünk figyelmeztetni a rendezőseget a kiállítási feltételeknek egyik, a sikert kockáztató pontjára, ajánlva annak mielőbbi megváltoztatását. E pont szerint u. i. a más megyebeli amatőrök kitüntetésre igényt nem tarthattak, a mi a nemes versenyben való ambíciót feltétlenül csökkentette volna. Örömmel tudatjuk most olvasóinkkal, hogy a kiállítás rendezősege, jóakaró intervencziókat méltányolva a kiállítási feltételeknek e pontját javaslatunk értelmében megváltoztatta és oda módosította, hogy az idegen megyebeli amatőr-kiállítók az *idegenek három díjára* tarthatnak igényt. Az idegenek díja: *egy aranyérem és díszoklevél, egy ezüst érem és díszoklevél, egy bronz érem és díszoklevél.* Egy-egy kiállító csak egy-egy díjat nyerhet. A kiállítás buzgó titkáranak, *Krump Vilmos* tanár úrnak kivánságára a kiállítási feltételeknek ez újabb módosításáról ez úton értesítjük mindazokat, a kik e kiállításon résztvenni szándékoznak. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál úgy lapunk szerkesztősege, mint a kiállítás titkára is, kinek czíme: *Krump Vilmos*, felső kereskedelmi iskolai tanár *Zombor*.

Tanulmányfő. Klopstock Károly.

Külföldi krónika.

Abbe Ernő dr. meghalt. Január 13-án meghalt dr. *Abbe Ernő* tanár Jenában. Abbe tanár neve örökidőkre szorosán összefügg a jeni *Zeiss*-féle világhírű optikai gyárral, melynek évek hosszú során át fáradhatatlan s nagy tehetségű társtulajdonosa volt. Miként a *Feuerbach* tanár írta s 1903. évben megjelent ismertetésben olvassuk, *Abbe* tanár 1840. évben Eisenbachban született. Tanulmányait Jenában és Göttingában végezte, hol a természettudományok fakultását hallgatta. 1863-ban a jeni egyetemen doctorrá avatták és 1870-ben már ugyanez egyetemnek tanárául nevezték ki. 1875-ben a *Zeiss* Károly-féle optikai műhelyek társtulajdonosává lett. 1884-ben rendezte be a von *Schott*-féle világhírű üvegtechnikai intézetet, 1884-ben létesítette *Abbe* a *Karl Zeiss*-féle alapítványt. Abbenak nagy része van a mikroszkopok építésének és a fényképezési objektívek tökéletesítésében. Tudományos munkái közül legismertebbek saját konstruálta kondenzora és homogén immersiója. 1903-ban *Abbe* — tekintettel gyenge egészségére — a *Zeiss*-féle intézet vezetésétől visszalépett. *Abbe*ban a *Zeiss* cég legkiválóbb munkatársát, a photo-optika pedig egyik legkitünőbb tudósát veszítette el.

Az amsterdami Amateur-Photographenvereinigung nemzetk. diapositiv-versenye. Az amsterdami amatőrök egyesülete felhívást bocsátott ki a földkerekség összes amatőrjeihez, hogy vetítésre alkalmas diapositivjeik beküldésével vegyenek részt azon a versenyen, melyet ez év tavaszán rendez saját egyesületi helyiségeiben. A kiállítási feltételek közül mint legfontosabbakat ide iktatjuk a következőket: 1. Beiratási, nevezési, valamint bármily egyéb költség nem terheli a résztvevőket. 2. Valamennyi lemeznek, tehát úgy a pozitívnek, mint a negatívnek is sajátkezűleg készítettnek kell lennie. 3. A nagyság (formátum) 83×83 mm. vagy 85×85 mm., de lehet esetleg 85×100 mm. is. 4. A lemezek a beküldőnek tulajdona maradnak, de a verseny befejezte előtt vissza nem vehetők. A képek száma tekintetében a részvétel korlátozva nincs, mégis 4-nél kevesebb nem lehet. A zsüri három amatőr-fényképezőből, egy szakfényképezőből, egy festőből és egy rajzolóból áll. A díjak: 1. Emlékoklevelet minden oly résztvevő kap, kinek művei közül valamennyit vagy csak néhányat is fogad el a zsüri. 2. Különböző érmek minden osztályban. 3. Az egyesület díszoklevele. Mindennemű küldemények az egyesület titkárához Spui hock Handboogstraat 2. sz. alá bérmentve küldendők, a kinél bővebb felvilágosítást, vagy kimerítő ismertetést (prospectust) is nyerhetnek az érdeklődők.

A «Freie Vereinigung von Amateurphotographen zu Hamburg (E. V.)» házi kiállítása.

E kiváló munkásságot kifejtő hamburgi egyesület 1905. év április havában művészi fényképekből házi kiállítást rendez, a Louis Bock & Sohn-féle művész-szalonszalonhelyiségekben. A kiállításon csak tagok vehetnek részt, de külső tagok is, ha legkésőbb április 1-ig az egyesületbe belépnek. A képek, valamint a belépés bejelentése May M. Hamburg Hansastr. 27. címre küldendők. (A külső tagok évi tagsági díja 10 M. A szerk.)

Kiállítás Tetschenben. 1905. augusztus havában Tetschenben, tehát a sokat látogatott szász-cseh Svájc és az északnyugati cseh iparvidék közelében, egy a sport, turisztika egyesületi életét s más egyebet (?) felöllelő nemzetközi kiállítás rendezését vették tervbe. A sportot tartalmazó csoportban, melynek keretében a legtöbb jelenleg divó sportág képviselve lesz, az amatőr-fotografiának is biztosítanak azt megillető helyet és képviselve lesznek ott úgy a német, mint az osztrák (?) amatőrök. Ezen kiállítás hívata van feltüntetni a fényképezés magas fejlettségét és a kiállításra fényképeken kívül elfogadtatnak készülékek és eszközök is, melyeket a fényképezés és a sokszorosító technika felhasznál. A kiállítás rendezősege és néhány műbarát részéről értékes díjak tűzettek ki a kiállítási művek kitüntetésére. A kiállítási kitüntetések állami, országos és egyesületi díjakból és címekből állanak. Ezekon kívül minden kiállító egy emlékéremmel jutalmaztatik. A bejelentési ívek szétküldése 1905. január elején kezdődik meg. A kiállításra vonatkozó kérdésekre készséggel válaszol a kiállítási bizottság ügyvezetője: Heysler Max úr Tetschenben (Csehország).

Adás — Vétel — Csere

E rovatban a szerkesztőség készséggel közli előfizetőinek fényképezőgépek és felszerelések vételére, eladására, vagy felvételek becserelésére vonatkozó ajánlatait, értesítéseit, illetve egymás között folytatott levelezéseit.

Sértetlen Voigtlander Collinear III. 3a. (13 × 18 cm.) aluminium speciál foglalatban olcsón *eladó.* Városligeti fasor 33/b. III. emelet.

«Az Amatőr» minden számában a szöveg között elsőrangú illusztrációk foglalnak helyet.

«Az Amatőr» minden száma egy, esetleg több műmelléklettel jelenik meg.

Kérjük mindazokat, kik lapunkat eddig is támogatták, hogy az előfizetést mihamarabb megújítani s az előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

IRODALOM.

Besseney I. Fényképek előállítása	1.20
Mecznar S. A műkedvelő fényképezés kézikönyve. Különös tekintettel kezdőkre. 28 képpel és 4 képmelléklettel	3.20
Moller M. A fotografálás elemei	4.—
Sajóhelyi B. Fotografálás	— .60
Schmidt F. A gyakorlati fotográfózási kézikönyve. Kötve	6.—
Allilm M. Die Grundlinien der Amateur-Photographie. Ein kleines Handbuch für Anfänger und Geübte	3.—
— Die Photographie	1.80
Anschütz O. Die Photographie im Hause. Lehrbuch für Amateure. I. Das Porträt.	3.60
Bühler C. Kleines Lehrbuch der Photographie. Zur Selbstbelehrung	1.20
Burton W. K. ABC der modernen Photographie	1.80
Dawid L. Ratgeber für Anfänger im Photographiren	1.80
— Die Moment-Photographie	9.60
Emmerich G. H. Werkstatt des Photographen. Ein Handbuch für Photographen und Reproduktionstechniker, mit 12 Tafeln u. 255 Abbildungen im Text (1904.) kötete	9.60
Eder J. M. Ausführliches Handbuch der Photographie. I. Thl. I Hälfte. (A II—IV. kötet is megjelent)	14.40
Gut Licht. Jahrbuch und Almanach für Liebhaberphotographen. Redig. v. Schnauss. XI. Band. 1905. Füzve 1.80, kötve	2.16
Günzel G. Die Amateurphotographie	1.20
Hanneke P. Die Herstellung von Diapositionen zu Projektionszwecken	3.—
Hauberisser G. Wie erlangt man brillante Negative und schöne Abdrücke. 13. Aufl.	1.50
Halm E. Photographie bei künstlichem Licht	3.—
Jahrbuch für Photographie und Reproductions, technisch f. 1904. Herausg. J. M. Eder	9.60
L'Année photographique 1904	3.60
Annuaire Général et International de la Photographie 1904. Kötve	6.—
The American Annual of Photography 1904	6.—
König E. Die Farben-Photographie	3.—
Lettner G. Skioptikon, Einführung in die Projektionskunst. 3-te Auflage	1.80
Loescher. Leitfaden der Landschafts-Photographie	4.32
Miethe A. Lehrbuch der praktischen Photographie. 2. kiadás.	12.—
Schnauss H. Die Blitzlicht-Photographie. 3. kiadás	4.20
— Photographischer Zeitvertreib. 7. kiadás	4.80
Schnauss J. Leitfaden der Photographie	3.—
Spörl H. Praktische Rezeptsammlung für Fach- und Amateurphotographen	3.60
Vogel E. Taschenbuch der praktischen Photographie. 11. kiadás.	3.—
Vogel H. W. Handbuch der Photographie. 4 kötet	54.—
— Photographie	3.—
Wagner A. Műkedvelő fotografálás	— .20
Trutat. Le Cliché photographique	4.20
— Les Procédés pigmentaires	1.50
Rouyer. La Gomme Bricksamatör	2.40

Folyóiratok.

«Az Amatőr»	1/4 évre	3.50
Amateur-Photograph. Monatsblatt	1/4 évre	1.50
Mitteilungen, photographische. 24 füzet évenként, 1/4 évre	1/4 évre	3.60
Photographen-Zeitung, allgemeine v. Miethe, 52 szám évenként	1/4 évre	3.—
Ratgeber für Amateurphotographen. 24 szám évenként, 1/4 évre	1/4 évre	— .96
Wochenblatt, photographische von Gaedicke, 52 szám évenként	1/4 évre	3.—
Bulletin de la Société française de photographie, 24 szám évenként	1/4 évre	21.84
Amateur Photographer. 52 szám évenként, egész évre	1/4 évre	15.24
British Journal of Photography. 52 szám évenként, egész évre	1/4 évre	14.40
Photography. 52 szám évenként	1/4 évre	9.60
Gut Licht. 1905.	1/4 évre	1.80

E művek és folyóiratok állandóan raktáron vannak, vagy megrendelhetők

TOLDI LAJOS könyvkereskedésében
Budapest, II. ker., Fő-utca 2. sz.

Szerkesztői üzenetek.

E rovatban a szerkesztőség készséggel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

Kérjük lapunk barátait, hogy amatőr-ismerőseik címét velünk, lapunk terjesztése céljából, közölni sziveskedjenek.

F—ch K—ly gr. Marczali. Elismerő sorai felettem jól estek nekünk, fogadja érte hálás köszönetünket. A beküldött képek közül a két keleti tárgyat kiadjuk. Ezzel egyszersmind kritikát is mondtunk róluk. Reméljük, hogy «Az Amatőr» nyomán haladva még több művészi képet is küld be hozzánk.

H—th P—r Margitta. Ön által hozzánk intézett sorai megérdemlik, hogy hosszasan reflektáljunk azokra s ez az oka annak, hogy csak most válaszolunk. Örömmel vesszük tudomásul, hogy lapunk úgy tartalmilag (szöveg), mint illusztracionális szempontból oly nagyon megnyerte tetszését, hogy kijelentése szerint még akkor is híve maradna, ha oly kevés tehetséggel rendelkeznek, hogy «művész-amatőrre» fejlődéséhez semmi reménye sem volna. Ezt avval indokolja, hogy: mert a szép képeket, melyek benne meg-megjelennek, óraszámra is el-elnézegeti. Nos hát engedjen meg nekünk egy megjegyzést, melyet lelkes levelét olvasva, nem a hála, hanem igenis meggyőződésünk diktál tollunk alá: Aki oly nagyon szereti a művészeteket, hogy termékeibe órák-hosszat el-elmélyedve, gyönyörködik bennük, abban igenis van művészi érzék s ez az amatőr-fényképező-művész legfőbb kelléke s egyúttal jellemző vonása. Az pedig, hogy Ön festeget és rajzolgat, csak megerősíti véleményünket és alapos reményünket, hogy az Ön képei «Az Amatőr» legfőbb ékességét fogják képezni már a közel jövőben. Abban pedig, hogy olyanoknak, kik nem fényképeznek ugyan, de a művészet iránt érdeklődnek, lapunk élvezetet nyújt, igaz van. Bizonyítja ez állításának helyes voltát az a körülmény, hogy lapunknak sok olyan előfizetője is van, aki nem bajtársunk az amatőr-fotográfiában. Ezek után pedig fogadja hálás köszönetünket lapunk terjesztésére vonatkozó szíves ajánlatáért.

K. Ö. dr. Zalaegerszeg. Sorait kézhez vettük, de a képek vagy nem voltak mellékelve, vagy nem voltak névvel ellátva hátlapjukon, mert nem találjuk. Kérünk némi útbaigazítást a képek tárgya tekintetében, hogy utána nézhessünk.

G. D. Budapest. Beküldött képei közül a tájkép a jobbik. Kiadjuk. A szabadban felvett portréja kevésbé sikerült, mert a felfogása, a beállítása nem eléggé artisztikus.

J. S. százados Budapest. Cikkeért, melyet érdeklődéssel olvastunk s melyből — lapunk e számában kiadván azt — olvasóink is sokat fognak tanulni, fogadja őszinte elismerésünket. De engedje egyúttal remélnünk, hogy a kilátásba helyezett s olvasóinknak továbbigért folytatást is *mihamarabb* hozzánk fogja juttatni. A felajánlott képeket szíves-örömmel közöljük, s'it azok átengedéseért végtelenül hálásak lennénk, ámde a klisék oly drágák s a lap előállítás költségei oly nagyok, hogy bizony 1—2-nél többet egy-egy számban elhelyezni képtelenek vagyunk. Kivételt képeznek ez alól az ünnepi számok, mikor albumszerű lapot adunk ajándékként előfizetőinknek. Végül pedig szívesen látjuk szerkesztőségünkben (VII., Király-útcza 89., I. e. 2.), ahol sok érdekes ujdonságot beszélhetnénk meg egymással.

R. Z. Budapest. Az ismételtén kért kritika ezideig azért késett, mert képei — hátlapjukon nem lévén név, kép. és lakcím — bizony a sok között elkallódtak s nem tudtuk már megállapítani, hogy melyek az Önéi. Néhányra azonban emlékezett szerkesztőnk s ezekről a következőket jegyezzük meg. «Traccs.» A kép tárgya, beállítása szép, de a másolat — kihasznált aranyfűrdővel lévén színezve — oly gyenge és fakó, hogy a levegő és erő teljesen hiányzik belőle s eddig nem volt klisirozható. «Falopók» című képén hatásos kis drámai jelenetet örökít meg, csak hogy valamint a drámában, úgy a képben is hiba, ha a cselekmény kettős. Már pedig az Ön «Két pár»-ja ily kettős, bár azonos téma — egy képen. E képnek még az is gyengéje, hogy a lemezben hiányozván az erő, a másolat is gyenge, min azonban vagy a lemez erősítésével, vagy pedig a képnek keményebb karakterű papirosra másolásával lehetne segíteni. «Siesta» című képe nagyon hangulatos, kedves dolog volna, ha csak a fűben alvó nőalak volna rajta. A másik alak már zavarja a művészi hatást, mert ugyanazt fejezi ki, mint az első, csak hogy kevésbé szép formában. Az ilyesmikre pedig roppant gondosan kell ügyelni. Különböztetést még esetleg ép e hibák megbeszélése céljából ki fogjuk talán adni. Czélszerű tanácsait a lehetőség szerint megfogadjuk. Kezdek c. sorozatos ismertetésünkért kifejezett üdvözlését köszönjük; a sorozatot továbbra is ily irányban folytatjuk.

V. F. Kassa. Képét kiadjuk. Előfizetők gyűjtése iránti ajánlatát köszönjük és nagy reményeket fűzünk hozzá.

M. I. dr. Bős. Elismerő meleg sorait őszintén köszönjük. A többihez soroztuk. Együtt is, külön-külön is mindmegannyi kedves nekünk és szerkesztőségünknek legértékesebb vagyonát képezi e gyűjtemény, mely arról biztosít bennünket, hogy a sok munka, fáradság, áldozat, melyet az amatőr-fényképezés ügyének hoztunk, sokak részéről méltánylásra talált. Viszont engedje meg, hogy elismerését mi is hasonlóval viszonzzuk, a midőn a magunk kritikájának megerősítése végett átadjuk Önnek — mint a kit első sorban illet — azt a sok elismerő dícséretet, melyet lapunk utolsó számában megjelent «Télvíz idején» cz. képéről hallottunk és írásban kaptunk.

N. I. Fehértemplom. Az igazi művészek igazán szerények — legalább így mondják ezt sokan. Az Ön által utoljára beküldött képek igen szépek, ámde — s ez a de lesz a kritika erősebb része — engedjen meg egy kérdést: — Miért készített e téli tájképeiről ferocyan-szerű intenzív másolatokat? Mikor a havas táj hangulata inkább fejezhető ki a bromeüstpapiros naturalis feketés-kékes-szürke s fehér tonusaival. S e kék szín a klisórnek munkáját is megnehezíti, sőt a művészi reproductio rovására hat. Egyikét kiadjuk. Az árok-parti részlet hibája, hogy túlságosan nyugtalan, miben az intenzív színnek is része lehet. A malom-árok címűnél a kémény zavar. Június című képét mint a legközelebbi szám műmellékletét viszontlátnia reméljük nem lesz Önnek kellemetlen? A kiállítási eltételekre nézve a lépéseket — még levelének vétele előtt megtettük, a miből láthatja, hogy teljesen egy nézetben vagyunk. S megelégedéssel konstatáljuk, hogy intervenciónk nem volt eredménytelen.

b. R. F. Budapest. 1. Egyik képét kiadtuk. A többire, illetve azok egyikére vagy másikára is reá kerül még talán a sor. 2. A Photo-Club rendes tagja bármely intelligens úri ember lehet, a ki magyar állampolgár és két egyesületi tag ajánlja. Az alapszabályokat pedig szívesen küldi meg az egyesület titkári hivatala, ha ez iránt levél útján hozzá fordul.

cs. Cs. E. Budapest. Egyik képét kiadjuk, a másikat esetleg akkor, ha a sor reá kerül.

K. V. tanár Zombor. A kívánt helyesbítésnek készséggel feleltünk meg és örvendünk, hogy kezdeményezésünk által úgy az Önök kiállításának, mint a megyéjükön kívül lakó amatőr-bajtársainknak érdekeit szolgálhattuk.

Sch. J. J. Sátoralja-Ujhely. Végtelenül megleptek bennünket hozzánk intézett sorai s őszintén megvalljuk, hogy — kellemetlenül. Ön az első, a ki azt állítja, vagy csak véli is, hogy a beküldött képek kiválasztásánál és kiadásánál bennünket a protekció vezet. Ha valahol, úgy szerkesztőségünkben e fogalom teljesen ismeretlen. Képeit azért nem adtuk ki, mert azok bizony — mi tagadás nem ütik meg «Az Amatőr» nívóját. Végül még csak azt az egyet jegyezzük meg, hogy ez alól egyik képének egy része kivételt képez, melyről klisiroztatás végett jobb másolatot kértünk. Minthogy ez egy darabig késett, a rendelkezésünkre állott másolatról készítettük el a klisé, mely hála klisór urunk *Herbst Samu* szakavatottságának, a gyenge másolat daczára is meglepően jól sikerült, miről lapunknak e számában Önmaga is meggyőződhetik. Azonban ezt a képet is már szemrehányó levelének vétele előtt reprodukáltattuk s ha nem ütné meg a mértéket, levelének vétele után sem adtuk volna ki. Reméljük, hogy teljes pártatlanságunkban a jövőben kételkedni nem fog, annál is inkább, mert erre eddig is soha okot nem szolgáltatunk.

G. I. Kolozsvár. 1. Sajnáljuk, hogy most jobb képeket Öntől nem kaphatunk, de akkor talán várunk inkább addig, míg ismét reáér részünkre néhány szép másolatot jó lemezeiről készíteni. 2. A jó gyorsmásoló papiros ajánlása iránti kérelmől azzal teljesítjük, hogy mint elsőrendű ily papirost melegen ajánljuk a *Romain Talbot* Berlini cég gyártmányát képező «Wellington-platino matt» elnevezésű papirost. Ez a kívánt czélnak — nézetünk szerint — teljesen meg fog felelni. Megjegyezzük, még, hogy ennek érzékenységi foka igen nagy, míg a «Wellington-Gaslicht», vagy *Crème-Crayon*-papiros érzékenységi foka csekélyebb. Beszereshető Wachtl és Társa czégnél, Budapest, IV., Eskü-út 6., de lehet, hogy más üzletek is tartják már. 3. A 2-ik negyedévi előfizetését illetőleg utána nézettünk a kiadóhivatalban, melynek értesítése szerint az mindeddig be nem folyt.

Azokat, kik képeiket közlés vagy bírálat végett lapunk szerkesztőségéhez beküldik, arra kérjük, hogy nevüket, pontos lakcímüket, valamint a kép címét a kép hátára feljegyezni sziveskedjenek.

Szerkesztő: *Kohlman Artúr dr.*

Kiadja: *A szerkesztőség.*

Szerkesztőség: *Budapest, VII., Király-u. 89.*

Kiadóhivatal: *Budapest, V., Honvéd-u. 10.*

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation, Photogr. Abtheilung — Berlin SO. 36.

„Agfa“-védjegy.

„AGFA“-

KÜLÖNLEGESSÉGEK:

„Agfa“-védjegy.

„Agfa“-erősítő. Szabadalmazva. Magasfokúan telített folyadék. 1:9 arányban vízzel hígítandó. Csak egyetlen kezelés, utólagos feketítés nélkül. Maximális erősítési időtartam 10 perc.

„Agfa“-gyengítő. Szabadalmazva. Tartós szer, mely 1:9 arányban vízben oldandó. Felette kényelmes. Egyenletes hatás. Könnyen ellenőrizhető. Cézlszerű csomagolás.

„Agfa“-fixáló-só, savanyú. Csak 8—10 rész vízben oldandó. Könnyen oldható, kényelmes kezelés, felette tartós. Rendkívül bőséges.

„Agfa“-tonfixáló-só, neutrális, arany-nyal. Csak vízben oldandó fel. Könnyen oldódik, kényelmesen

kezelhető, felette tartós. Kiválóan bőséges, olcsó. Tiszta arany-színezés, mély tónusok. A kimerülésig használható.

„Agfa“-tonfixáló- töltények és üvegsövecskék. Kiválóan gazdag aranytartalom. Bármily celloidin, vagy gelatine-papíros színezésére alkalmas.

„Agfa“-negativlakk. Úgy hideg, mint meleg lemezeknél alkalmazható. Gyorsan szárad. Teljesen rostnélküli, szintelen réteg. Takarékos alkalmazás.

„Agfa“-villámpor, a legcsekélyebb füst. Nagyon incenzív és felette aktinikus fény. Rendkívül rövid égési idő. Nem okoz bántó zajt. Nem tartalmaz robbanó alkatrészeket. Kitűnő tartósság.

Közelebbi adatok az „Agfa“-Photo-kézikönyvben ♣ 120 oldal ♣ Ára 40 fill.

Kapható az összes fényképezési szaküzletekben.

Prof. Alex. Lainer's

Lemezgyártási
osztály. ☞

Fabrik photochemischer Praeparate
Wien, VII., Kaiserstrasse 79.

Lemezgyártási
osztály. ☞

Ajánlja a következő gyártmányait:

1. Extra-rapid lemezek (legnagyobb fényérzékenységgel (25. sz.)	6/9	9/12	12/16 ^{1/2}	13/18	18/24	30/40	40/50	50/60	
2. Orthokromatikus lemezek	1.30	2.60	3.60	4.50	9.—	30.—	45.—	70.—	
3. Normál-lemezek (nagy fényérzékenységgel)	1.10	2.—	3.20	4.—	8.—	25.—	39.—	60.—	
4. Diapositiv-lemezek (átlátszó vagy homályos felülettel)	—	—	—	—	—	—	—	—	
5. Konzum-lemezek (rendes fényérzékenységgel)	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	.90	1.60	2.60	3.30	6.20	20.—	36.—	52.—

Minden más fajta lemez megfelelő árban. — Válogatott vékony üvegü lemezek bádogdobozok részére 10%-kal drágábbak. — Rendkívül vékony solin-üvegü lemezek (verre extra mince) 0%-kal drágábbak.

Pal universal-előhívó pillanat- és időfelvételekhez 1 literre elegendő dobozokban 1 kor. 20 f.

C. Reichert

Optisches Institut

Wien, VIII., Bennogasse 24—26.

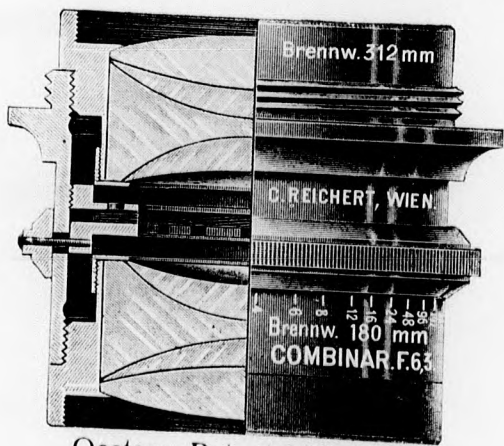
□□□□ Különlegesség: □□□□

Mikroskopok, Mikrotomok,
Polarisatio- és Vetítő-gépek.

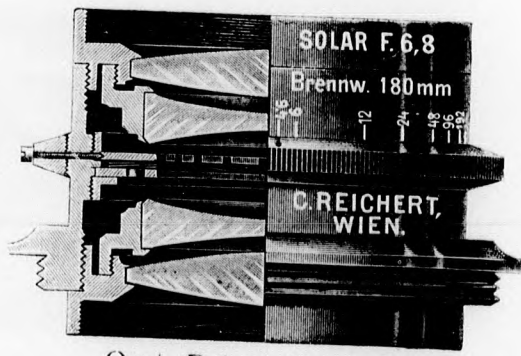
Uj! Fényképezési objektívek Uj!

Combinar F: 6, 3
F: 12, 5

Solar F: 6, 8

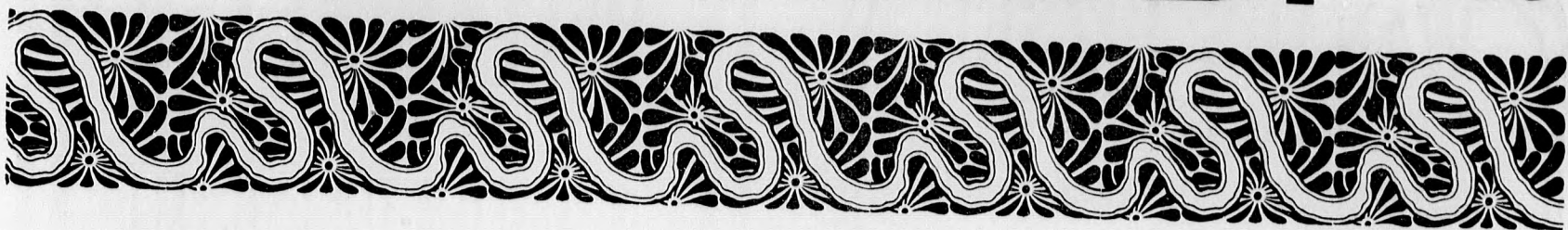
Oesterr. Patent No. 14154
D. R. Patent No. 153525
Engl. Patent No. 17477

Oest. Patent No. 15913

LEGÚJABB!

A „**GEM**” Dry Plate Co. Ld. London N. W. régen hírneves gyártmányai, nevezetesen szárazlemezek és fényképezési papírok, Magyarországon is kaphatók!

Minden amateurnek és szakfényképésznek nélkülözhetetlen, ha egyszerű eszközökkel és könnyű szerrel nem is sejtett brilláns eredményeket akar elérni! **CSAK EGY KISÉRLET!**

A „**GEM**” lemezek öntése tökéletes.

A „**GEM**” lemezek a legfinomabb árnyaló képességgel bírnak.

A „**GEM**” lemezek a leglágyabb átmeneteket adják.

A „**GEM**” lemezekkel gyönyörű mélységek nyerhetők.

A „**GEM**” lemezek rendkívül érzékenyek.

A „**GEM**” chlorezüstpapírok fényesebbek az aristo, solio és más chlorezüstpapíroknál.

A „**GEM**” chlorbromezüst papírokkal a legtöbb másolat készíthető rövid idő alatt.

A „**GEM**” bromezüst papírok bársonyos mély részleteket, a megvilágított részen kitűnően határolt tiszta fehér felületeket adnak.

A „**GEM**” papírok felettébb tartósak.

Árjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgál:

HERBST SAMU

reprodukáló műintézete

a „Gem” Dry Plate Co. Limited vezérképviselősége

Budapest, VII., Miksa-utca 8. sz.

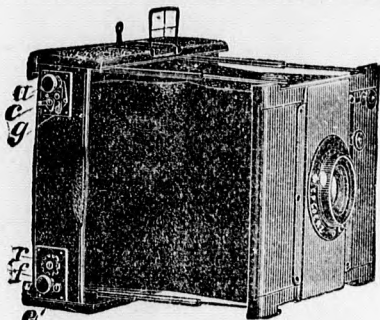
Kapható a legtöbb szaküzletben is.

TELEFON 424. SZ.

WANAUS JÓZSEF

fényképező készülékek és saját készítményű
szükségleti cikkek raktára

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-U. 19.

Dús raktár: ➤
Szalon, utazó-
Kodak és egyéb
kézi kamarákban.

Lloyd kamarák.

➤ A leghíresebb
gyártmányú objec-
tívek. ★ Celloidin,

aristo, bromezüst-
papirok. ★ Kiváló jó minőségű lemezek. ★
Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron.

Mindennemű fényképezési munkákat elvál-
lalok. ◻ Sötétkamarám a t. amatőr fényképező
uraknak és hölgyeknek rendelkezésére áll.

TELEFON 867.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BELLER REZSŐ

FÉNYKÉPÉSZ

IV., EGYETEM-TÉR 5. (I. EM.)

Elvállal jutányosan mindennemű
amatőr fényképezési munkát,
fényképezési különlegességek
készítését, u. m. gummi-, pig-
ment- és platinnyomást. Negatív-
papir és bromezüst nagyítást.
Filmek kidolgozását. Gyors és
pontos szállítás!

Szakszerű kiképzés amatőröknek
bármely fényképezési eljárásban.

Távirati cím:
Hermann Pohlenz,
Magdeburg.

H. POHLENZ, Magdeburg

Cheque-számla:
BANK-VEREIN
Magdeburg.

Breiteweg 66.

Levelezés: német, francia, angol, orosz, magyar nyelven.

Levelezési, illetve szállítási késedelmek elkerülése végett szíveskedjék ezen nyelvek valamelyikét használni.

Fotografiai alkalmi vételek szaküzlete. Vétel! — Csere! — Eladás!
Egész fotografiai műtermek, árúraktárak, csődtömegek, stb. vétele.

Kivitel minden országba.

Aki

új fénykép-készüléket vagy objektívet venni óhajt, vagy régi készülékét, illetve objektívét a fizetésbe beszámíttatni vagy készülékét másra becserélni vagy eladni akarja, forduljon bizalommal cégemhez. Mint-
szerű kiszolgálásban lesz része.

Ajánlatoknál, szükségtelen levelezések elkerülése céljából, tanácsos az illető tárgyat a kívánt ár megjelölésével nekem beküldeni. Cserénél pedig tessék megírni, hogy mit óhajt a beküldött tárgyért cserébe. Így eleje vétetik minden fölösleges levelezésnek és az üzlet a leggyorsabban bonyolítható le.

Műterem-, utazó- és klapp-kamarák hihetetlenül nagy választékban. Mindennemű pillanat-zárak és fényképezési kellékek. Objektívek a világ összes gyárainak műhelyeiből, úgy új, mint használt állapotban. Körülbelül 500 darab állandóan raktáron. Bármely kívánt objektív, vagy kamara azonnal szállítható.

Kérjen árjegyzéket alkalmi vételeimről, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök bárkinek.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Címnek elegendő úgy posta-, mint vasuti küldeményeknél: **H. POHLENZ MAGDEBURG.**

J. Hauff & Co. G. m. B. H. Feuerbach (Württemberg.)

Szabadalmazott

HAUFF-FÉLE ELŐHÍVÓK

poralakban, töltényekben és telített oldatokban.

Hauff-féle Metol

Legjobb, igen tartós rapid előhívó.

Hauff-féle Adurol.

Legjobb amatőrök részére. Erőteljesen dolgozza ki a fényeket és árnyékokat. Kiválóan tartós.

Hauff-féle Glycerin.

Lassan és felette tisztán dolgozik. Legjobb előhívó bizonytalan megvilágítású felvételekre és álló-előhívásra.

Hauff-féle Amidol.

Alkália nélkül használható. Kétféle bromezüstpapirosok előhívására.

Hauff-féle Ortol.

Könnyen lefokozható. Hatása tekintetében a pyrohoz legközelebb áll. Legjobb előhívó nagyítások részére.

Hauff-féle Piral.

(Pyrogallussav kristályalakban.) Eljárás, hatás stb. egészen olyan, mint a pyro. Könnyebb adagolása és elkészítése a folyadékoknak biztosítva. Olcsóbb, mint a sublimált arú.

Rapható az összes fényképezési szaküzletekben.

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 17. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szövetekből;
ha a legjobb angol szabás szerint;
ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni;
ha előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni,

Brust J. és Fia angol úri szabó céghez

Müsterme:

Budapest, IV., Váci-utca 17.

Telefon-szám 11-72.

HERBST SAMU

REPRODUKÁLÓ MŰINTÉZETE
BUDAPEST, VII., MIKSA-U. 8.

Legújabb speciális eljárás szerint készült művészi clichék, melyek az eredetinek legintimebb sajátosságait, szépségeit teljes hűséggel visszaadják.

KÜLÖNLEGESSÉG: Clichék háromszínnyomáshoz (Chromotypia).

□□□ Minták, árajánlatok kívánatra bérmentve. □□□

TELEFON 424.

KÜHLE & MIKSCHÉ

Wien, VI., Mariahilferstrasse No. 3.

Sürgönycím: Kühle Wien Pietznerhaus.

Magy. kir. postatakarékpénztár száma 4055.

TELEFON 3256.

Vezérügynöksége és egyedüli elárusítója Magyarország-Ausztria és Oroszország részére a

Westendorp & Wehner KÖLN a. Rh.

szárazlemezgyárának.

Mint utólérhetetlen és egyedülálló színérzékeny pillanatlemezt, ajánljuk az amatőrök körében általánosan ismert és jó hírnek örvendő

COLOR-lemezt,

melyet a leghasználatosabb nagyságban teljesen friss állapotban állandóan raktárunkon tartunk.

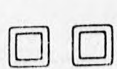
Legrégibb és legnagyobb üzlet e szakmában. Alapítva 1878.

PEJTSIK KÁROLY

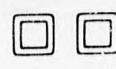
Műterme kizárólag amatőr-
célokra:

IV., Kossuth Lajos-u. 1.

fényképeszeti cikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-u. 1. sz.
(IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz.
épület, Standard-palota.)

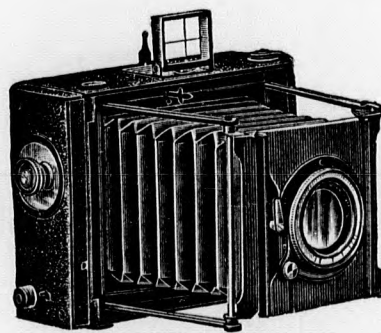
Ajánlja: minden a fényképeszeti szak-
mába vágó készülékeit és cikkeit
jutányos árban.

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék
kivánatra a legnagyobb készséggel.

CARL ZEISS JENA

Wien, IX/3., Ferstelgasse 1, Ecke Maximiliansplatz.
Berlin — Frankfurt a. M. — Hamburg — London — Wien — St.-Petersburg.

Palmos-

Kamarák

könnyű fémből fokális redőny-zárral és
Zeiss-anasztigmatokkal.

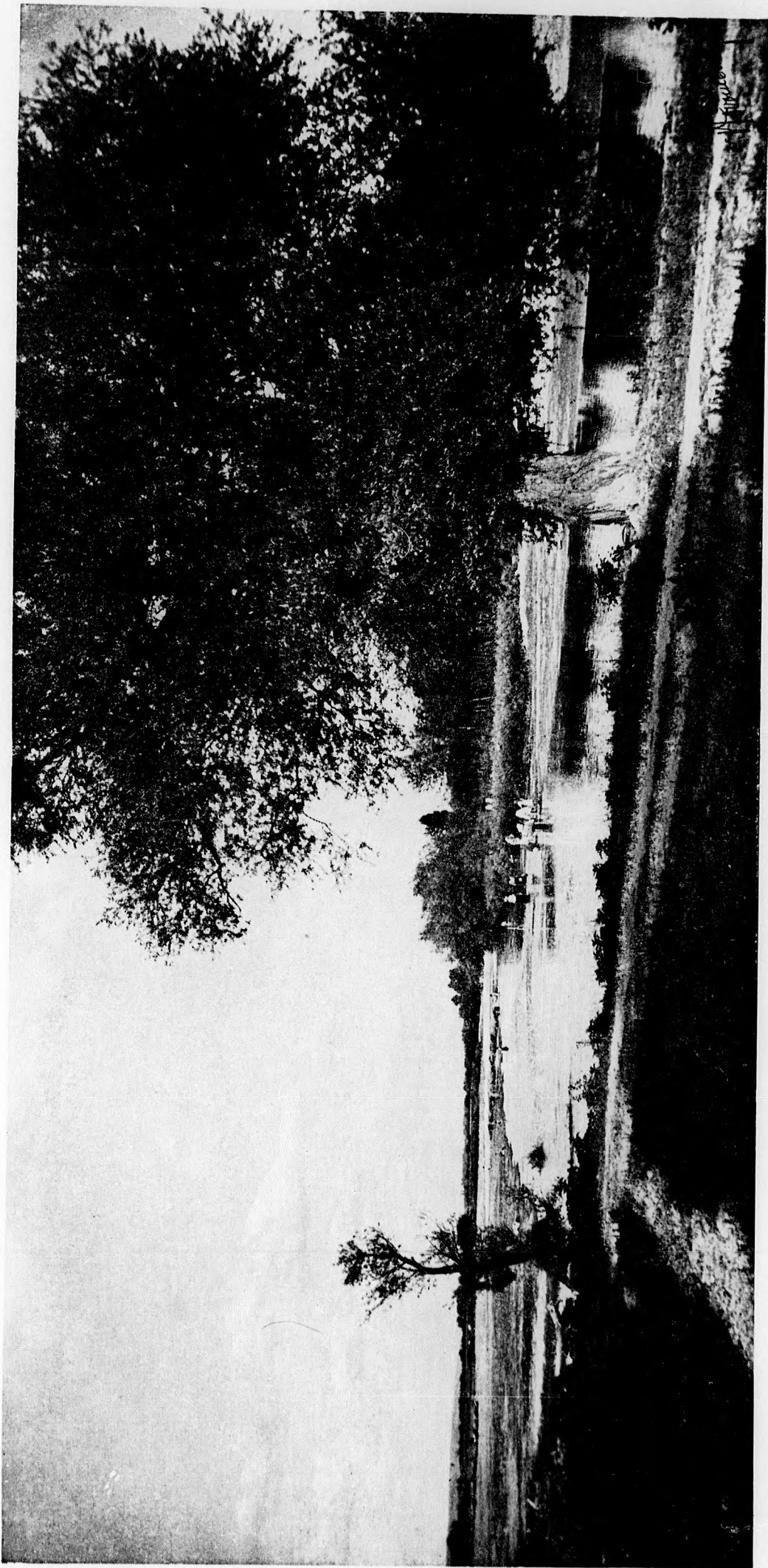

Alakjai: 6×9 cm., 9×12 cm., 4×5 inch. és 9×18 cm. stere és panoramához.

Használható lemezzel, filmpakkal és filmtekerccsekkel ugyanazon beállítás mellett.

Kérjük a P 32 árjegyzéket!

MINDEN JOG FENTARTÁSÁVAL.

JÚNIUS.

NOVOMESZKY IMRE.

«AZ AMATŐR» MŰMELLEKLETE.

5170 532.
lapon levo